

Hollola

Ympäristöluvan muutos koskien Lahden ampumaseura ry:n ulkona sijaitsevaa ampumarataa Hälvälän kylässä kiinteistöllä 098-408-1-143

HOLDno-2025-821

Tämä asiakirja korvaa Lahden Ampumaseura ry:n voimassa olevan ympäristölupa-asiakirjan (HOLDno-2022-272, valvontajaosto 8.3.2023 § 4) ulkona sijaitsevalle ampumaradalle Hälvälän kylässä Hollolassa. Voimassa oleva vanhan luvan kertoelmaosio (Hollolan valvontajaosto 26.9.2018 § 28) jää voimaan. Tämän asiakirjan kertoelmaosassa esitetään nyt haetut muutokset, jotka koskevat mm. meluvallin rakentamista sekä eräitä määräaikoja. Lisäksi esitetään aiemmassa muutosluvassa käsitellyt kertoelmaosan päivitetty tiedot.

ASIA

Päätös Lahden ampumaseura ry:n hakemuksesta ympäristöluvan muuttamiseksi, määräajan pidentäminen, ulkona sijaitseva ampumarata ja meluvallin rakentaminen

Toiminnanharjoittaja/ hakija

Lahden Ampumaseura ry

Y-tunnus: 2020255-8

Yhteyshenkilö: Antti Virolainen, p. 040-5517542, haulikko@lahdenampumaseura.fi

Toiminta ja sen sijainti

Hollola, Hälvälä, kiinteistö 98-408-1-143

Ampumaradantie 11, 15880 Hollola.

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § liitteen 1 taulukko 2 mukaan ulkona sijaitsevalla ampumaradalla on oltava lupa (ympäristölupa).

Ympäristönsuojelulain 34 §:n ja ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n 1 momentin kohdan 13 mukaan ulkona sijaitsevan ampumaradan ympäristöluvan ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Ympäristönsuojelulain 29 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvanvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisesti toiminnanharjoittaja voi hakea ympäristöluvan muuttamista.

Asian vireille tulo

Ympäristöluvan muutoshakemus on tullut vireille 15.10.2025. Hakemusta on päivitetty 28.10.2025.

Hakemus sisältää seuraavat asiakirjat:

- ympäristöluvan muutoshakemus Hälvälän haulikkoampumarata, päivitetty versio 28.10.2025
 - o Liite 1. A Hälvälän haulikkoradan ympäristölupa 2018 (kertoelmaosa voimassa)
 - o Liite 1. B Hälvälän haulikkoradan ympäristölupa 2023
 - o Liite 2. Tiivistelmä ja yleiskuvaus toiminnasta, päivitetty versio 28.10.2025
 - o Liite 3. Toiminnan sijaintipaikkaa ja ympäristöä koskevat kartat
 - o Liite 4. Selvitys rajanaapureista ja muista asianosaisista (ei-julkinen)
 - o Liite 5. Maanajon liikennemeluselvitys, HMMT, 2022
 - o Liite 6. Hälvälän ampumaradan meluvallin rakennussuunnitelma 2022
 - o Liite 6.1. Täyttö- ja leikkausmassat 2022
 - o Liite 7. Täyttömassojen määrä vuonna 2025
- vastine annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin, saap. 21.1.2026
- yhteystiedon päivittäminen hakemukseen, saap. 25.2.2026
- Toiminnan raportointi vuodelta 2025, saap. 23.2.2026

- Vesitarkkailuraportti 2025 (Afy), saap. 23.2.2026
- Meluntorjuntavallin rakennustoimenpiteet v. 2025 (Afy), saap. 2.4.2026

Voimassa olevat viranomaispäätökset ja sopimukset

Lahden Ampumaseura ry:llä on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa ulkona sijaitsevalle ampumaradalle Hälvälässä (HOL 307/2017, valvontajaosto 26.9.2018 § 28. Liite 1.A), johon on haettu muutosta vuonna 2022 ja luvan muutos on hyväksytty (HOLDno-2022-272, valvontajaosto 8.3.2023 § 4. Liite 1.B).

Lahden Ampumaseura ry:llä on vuokrasopimus Metsähallituksen Laatumaan (nykyisin Kiinteistökehitys) kanssa. Sopimus koskee kiinteistöllä 98-408-1-143 olevaa noin 9,5 ha aluetta, jolla Lahden ampumaseura toimii. Vuokrasopimus on määräaikainen ja päättyy toiminnanharjoittajan kertoman mukaan 31.12.2035.

Hämeen ELY-keskus on tehnyt päätöksen pilaantuneen maaperän puhdistamisesta 24.10.2017. Maaperän kunnostus on tehty pitkälti vuoden 2023 aikana, mutta loppuraporttia ei ole vielä tehty.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Suunniteltuun toimintaan ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

SIJAINNITPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Hälvälän haulikkorata sijaitsee Hollolan kunnassa osoitteessa Ampumaradantie 11. Ampumarata sijaitsee kiinteistöllä 98-408-1-143, joka on Metsähallituksen omistama. Haulikkoratojen välittömässä läheisyydessä sijaitsee Puolustusvoimien toimintoja ja noin 1 km etäisyydellä on useita asuin- ja lomarakennuksia sekä luonnonsuojelualueita. Hakemuksen liitteessä 3 on esitetty toiminnan sijaintipaikkaa ja ympäristöä koskevat kartat. Liitteessä 4 on esitetty rajanaapurit ja muut asianosaiset.

Kaavoitus

Alueella ei ole voimassa asemakaavaa.

Alue on voimassa olevassa strategisessa yleiskaavassa 2020 osoitettu puolustusvoimien alue EP-merkinnällä. Kaavamääräyksessä edellytetään, että alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota toiminnan haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseen ja ympäristön suojaamiseen. Toimintojen muuttuessa selvitetään alueen raivaus- ja puhdistustarve sekä laaditaan niiden toteuttamiseksi suunnitelma. Ampumaratatoimintoja kehitetään niin, että alueella voi toimia ampumaurheilukeskus. Alueella on myös merkinnät ampumamelualue 1 (Amelu1), jonka alueella ampumamelu ylittää 55 dB LAeq tai 65 dB LAImax, ja ampumamelualue 2 (Amelu2), jonka alueella ampumamelu ylittää 50 dB LAeq tai 60 dB LAImax, sekä pilaantunut tai mahdollisesti pilaantunut maa-alue. Toiminta-alueella on lisäksi merkintä vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue (pv1), jonka kaavamääräyksen mukaan tarkemmassa maankäytön suunnittelussa ja rakentamisen ohjauksessa tulee ottaa huomioon ajantasaiset pohjavesiselvitykset ja -aluerajaukset sekä vedenottamoiden sijainti ja niiden edellyttämät suoja-alueet. Pohjavesien pilaantumisen- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle pohjavesialueesta tai suojattava niin, että pohjavesialueen käyttökelpoisuus vedenhankintaan ei vaarannu. Osayleiskaavojen ja asemakaavojen yhteydessä tulee laatia hulevesiselvitys.

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa Hälvälän ampumaradan alue on merkitty Puolustusvoimien alueeksi (EP) ja ampumaradaksi (ea), jolla osoitetaan seudullisesti merkittävät ja kehitettävät ampumarata-alueet. Lisäksi alueella on muun muassa merkintä tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue (pv).

Maaperä- ja pintavesitiedot

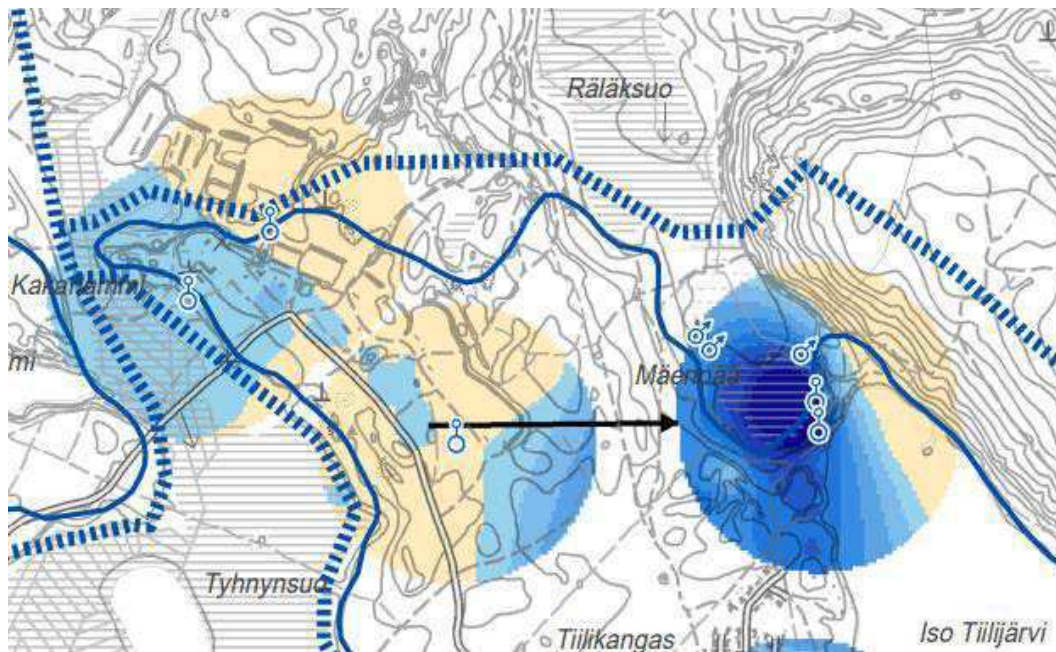
Kohde sijaitsee Salpausselän reunamuodostumalla. Kohteen maaperä on GTK:n maaperäkartta-aineiston perusteella hiekkaa. Kohteen koillisreunassa on avokalliota.

Kohde kuuluu Porvoonjoen vesistöalueeseen ja Vähäjoen valuma-alueeseen. Lähimmät vesistöt ovat Kakarlammi ja Kastarlammi kohteesta noin 700 m länteen ja lounaaseen.

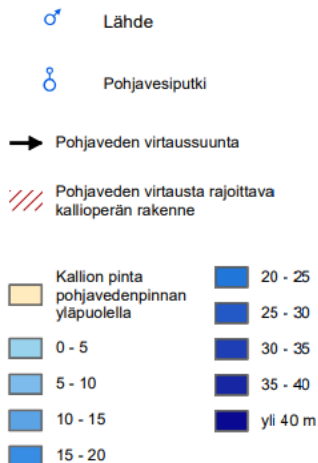
Pohjavesiolosuhteet

Kohde sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä 1E-luokan pohjavesialueella (Salpakangas, 0409852) ja pohjaveden varsinaisella muodostumisalueella.

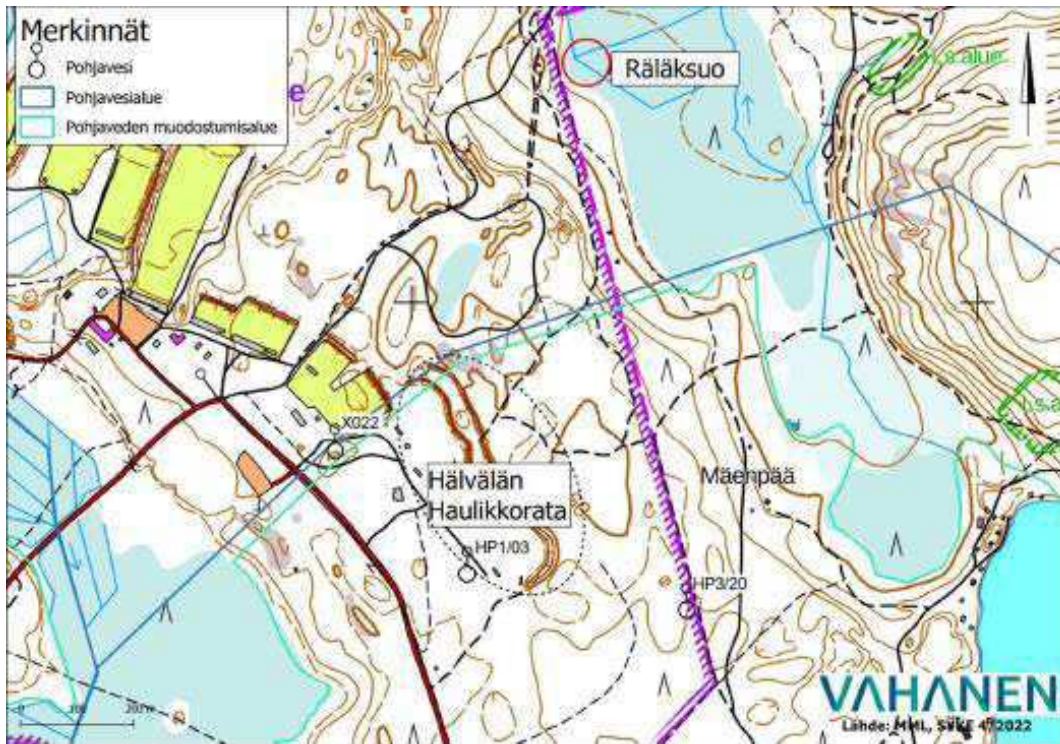
Voimassa olevassa ympäristöluvan kertoelmaosassa (HOL 307/2017, valvontajaosto 26.9.2018 § 28. Liite 1.A) sivuilla 9-10 kuvaillaan haulikkorata-alueen pohjavesiolosuhteita, jotka eivät kuitenkaan enää ole ajan tasalla, koska ympäristöluvan hakemisen jälkeen GTK on tehnyt pohjavesialueelle rakenneselvityksen (Salpakankaan pohjavesialueen geologinen rakenneselvitys, 13.3.2020, GTK). Tutkimuksesta johdettujen tietojen mukaan päävirtaus haulikkoradan ja meluvallin alueelta on itään suljetun Tiilijärven vedenottamon suuntaan. Rata-alueella kalliopinta on melko korkealla ja yhtenäisempi laajempi pohjavesimuodostuma alkaa suunnitellun meluvallin itä- ja eteläpuolelta eli osa rakennettavasta vallista jää pohjavesialueen ulkopuolelle (Kuva 1). Päivitettyjen tietojen perusteella pohjavesialue on rajattu uudelleen 4.5.2021, jonka mukainen raja on esitetty kuvassa 2.

Pohjavesivyöhykkeen paksuus (m) Salpakankaan pohjavesialue, Hollola - Lahti

Kuva 1. Pohjavesivyöhykkeen paksuus ja pohjaveden virtaussuunta (ote Salpakankaan pohjavesialueen geologisen rakenneselvityksen liitteestä 5. 13.3.2020, GTK). **Kartassa näkyvä pohjavesialueen raja ei ole nykyisen rajauksen mukainen vaan VANHA RAJAUS.**

Kuva 2. Pohjavesialueen raja ja pohjavesiputket ampumaradan lähialueella (Lähde: Vahanen Environment Oy, 27.5.2022). **UUSI RAJAUS.**

Meluvallin rakentaminen

Lahden Ampumaseura on sopinut meluvallin rakentamisesta Salpamaa Oy:n kanssa. Käsiteltävässä hakemuksessa ei haeta muutosta aikaisemmin toimitettuun suunnitelmaan vaan edelleen tullaan toimimaan vuonna 2022 toimitetun vallien rakennussuunnitelman mukaisesti (hakemuksen liite 6 ja 6.1). Vallin rakentamiseen käytettävien materiaalien saatavuudessa on ollut haasteita, eikä tästä syystä ole pysytty alkuperäisessä aikataulussa.

Rakennussuunnitelman mukaisesti vallin kokonaismassamäärä on arviolta 520 000 m³, josta ulkopuolelta tuotavien täyttömassojen määrä on noin 395 000 m³. Vallia pystytään rakentamaan ainoastaan lumettomaan aikaan, joka käytännössä tarkoittaa rakennusolosuhteiden olevan kunnossa noin 7-8 kuukauden ajan vuosittain. Tyypillisesti vallia on rakennettu huhti-toukokuusta marraskuun loppuun, mutta joinain vuosia rakentamista on tehty myös joulukuun aikana.

Vuoden 2024 lokakuun lopussa täyttömassojen tarve oli noin 85 000 m³ ja hakemuksen jättämisen aikaan tarvittava määrä on noin 76 110 m³. Viiden viimeisen kuukauden aikana alueelle on toimitettu täyttömassoja noin 8 800 m³, joka tarkoittaa 7-8 kuukauden vuosittaisella rakennusajalla 1 100-1 260 m³ kuukaudessa. Täten arvio vuositahdistusta viimeisien kuukausien perusteella on noin 7 700-10 080 m³ per vuosi, jolloin tarvittavan massamäärän (76 110 m³) saamiseksi menisi noin 7-10 vuotta.

Täyttömassojen saatavuushaasteiden myötä Hälvälän haulikkoradalle kohdistuva liikenne raskaiden ajoneuvojen osalta on ollut vähäisempää, kuin aikaisemmin on arvioitu. Hälvälän haulikkoradalle 1.1.-31.8.2025 aikana vastaanotettujen täyttömassojen määrä on esitetty hakemuksen liitteessä 7.

Meluvalliin käytettävät ylijäämämaat ja alueen pima-kunnostus

Etukäteen oli arvioitu, että suurin osa tarvittavista ylijäämämaista saadaan Kujala/Pipon asemakaavan työmaalta Lahdesta. Tältä alueelta on teetetty maaperätutkimuksia ja alue on pitkälti neutraalista pohjamaata. Arvio ei toteutunut ja ylijäämämaita on tuotu ja tuodaan useista kohteista. Meluvalliin tuodaan vain pilaantumattomia tarkoitukseen sopivia maa-aineksia.

Rakennussuunnitelman mukaan meluvallin materiaalina käytetään erilaisia ylijäämä- ja kaivumaita, kuten savia, silttejä ja moreenia. Eloperäisiä materiaaleja, kuten turvetta, liejua, tai liejuisia savia ei tule vallin rakentamiseen käyttää.

Täyttömateriaalista määritetään rakeisuus, humus- ja vesipitoisuus ennen käyttöönottoa sekä työn kestäessä aina, kun ottopaikan materiaali vaihtuu tai on syytä epäillä maa-aineksen kelpoisuutta penkereeseen.

Käytettävän ylijäämämaamateriaalin tilavuuspaino tiivistettynä tulee olla vähintään 17 kN/m³, jolloin laskennallinen luiskien stabiliteetin varmuuskerroin on vähintään 1,5 (kun ylijäämäateriaalin kitkakulma on 30 astetta).

Haitallisia aineita sisältävien pilaantuneiden maa-ainesten (PIMA) kaivu ja välivarastointi kaivualueella sekä kuljetus on tehty/ tehdään PIMA-ilmoituspäätöksen tai ympäristöluvan sekä niihin liitettävien suunnitelma-asiakirjojen mukaisesti. Laadultaan ja lajiltaan erilaiset maa-ainekset kuten pilaantuneet ja pilaantumattomat maa-ainekset sekä muut kaivumassat on pidettävä erillään kaivun, kuljetuksen ja välivarastoinnin aikana.

Alueen Hämeen ELY-keskuksen päätöksen 24.10.2017 mukainen pima-kunnostus on saatujen tietojen mukaan tehty, mutta työstä ei ole vielä loppuraporttia.

Meluvallin rakentamisen liikenne ja liikennejärjestelyt

Liikenne meluvallin rakennustyömaalle kulkee reittiä Hämeenlinnantie – Soramäentie – Tiilikankaantie - Ampumaradantie.

Rakentamisen toiminta-ajat ovat voimassa olevan ympäristöluvan määräyksen 7 kohdan c) mukaiset:

Maarakennustoimintaan liittyvää liikennettä (maanvastaanotto) saa harjoittaa 11.4.2023 - 31.8.2023 välisenä aikana ma-to kello 8.00-17.00 ja perjantaisin kello 8.00-15.00. Arkipyhinä toiminta on kielletty.

Maanrakennustoimintaan liittyvää liikennettä (maanvastaanotto) saa harjoittaa 1.9.2023 – 31.12.2025 välisenä aikana ma-to kello 8.00-16.00 ja perjantaisin kello 8.00-15.00. Tämän lisäksi maanrakennustoimintaan liittyvää liikennettä saa olla vähäisiä määriä (korkeintaan 5 kuormaa eli 10 raskaan ajoneuvon ohitusta tunnissa) ma-to klo 16.00-18.00. Arkipyhinä toiminta on kielletty.

Maanrakennuksen vallityömaalla tapahtuva konetyö on sallittua ma-pe kello 7.00-22 ja enintään 2 lauantaina kuukaudessa klo 8.00-16.00. Arkipyhinä toiminta on kielletty. (YSL 52, 142 §, NaapL 17 §)

Arvio liikenteen aiheuttamista haitoista ja esitys haittojen torjumisesta

Merkittävimmät liikennehaitat arvioidaan olevan melu ja liikenneturvallisuus. Haittoja on arvioitu jo edellisessä ympäristöluvan muutoshakemuksen käsittelyssä (8.3.2023 § 4).

Meluvallin rakentamisen vaikutuksia liikenteeseen on arvioitu liikennemäärissä tapahtuvilla muutoksilla. Normaali liikennemäärä perustuu Tiilikankaantiellä tehtyyn liikennelaskentaan lokakuussa 2017 (Sitowise, Harjurinteen asemakaavan liikenneselvitys, 2.8.2018). Selvityksen perusteella liikennemäärät olivat keskimäärin 5330 ajoneuvoa vuorokaudessa, arkivuorokausina 5664 ajon/vrk ja raskaita ajoneuvoja arkivuorokausina 193 ajon/vrk. Arkipäivät olivat hieman vilkkaampia kuin viikonloput, vilkkain liikenne arkisin klo 14-18 välillä noin 400-550 ajoa/tunnissa. Laskennan tulokset on esitetty aiemman lupahakemuksen käsittelyn täydennyksen (30.6.2022) kuvissa 2 ja 3.

Meluvallin rakentamiseen liittyvä liikennemäärän teoreettinen maksimi on 95 ajoneuvoa/päivä. Käytännössä todellinen määrä asettuu huomattavasti alemmaksi, jopa puoleen. Teoreettisen maksimimäärän mukaista liikennemäärän lisäystä on verrattu liikennelaskennan arkivuorokauden tuloksiin siten, että raskasta liikennettä on maksimissaan molempiin suuntiin 190 ajon/vrk ja 12 ajon/tunnissa.

Liikennemäärän lisäykset %:na:

- kaikki ajoneuvoliikenne, lisäys maksimiliikenteellä noin 3 % vuorokaudessa
 - raskasliikenne lisääntyy maksimiliikenteellä noin 100 % vuorokaudessa
- Vilkkaimpina tunteina (550 ajon/h, iltapäivä klo 16) lisäys:
- kaikki ajoneuvoliikenne, lisäys maksimiliikenteellä 2 % tunnissa
- Hiljaisempina tunteina (290 ajon/h, aamupäivä klo 9) lisäys:
- kaikki ajoneuvoliikenne, lisäys maksimiliikenteellä 4 % tunnissa.

Aiemman muutoshakemuksen käsittelyn täydennyksenä (1.11.2022) tehdyssä melumallinnuksessa melua on laskettu työmaan toteutuneille (28.6.-20.10.2022) liikennemäärille. Ajoa on tapahtunut arkipäivisin ma-to klo 7-18 ja pe klo 7-14.30. Kun huomioidaan päivät maanantaista torstaihin, toteutunut kuormien määrä on ollut keskimäärin 113 kuormaa päivässä. Kun huomioidaan myös rekkojen paluu tyhjänä, on ohituksia ollut keskimäärin 226 päivässä eli koko päiväajalle (klo 7-22) laskettuna 15,1 ohitusta tunnissa.

Melumallinnus liikenteen aiheuttamasta meluhaitasta

Hakija on teettänyt liikennemeluselvityksen (HMMT Partners Oy, 22.10.2022; Hälvälän haulikkorata, maanajon liikennemeluselvitys). Melumallinnuksessa on tarkasteltu maanajoliikenteen melua Tiilikankaantiellä välillä Soramäentie-Ampumaradantie.

Ennen melumallinnuksen laatimista terveydensuojeluinsinööri M.N. Päijät-Soten ympäristöterveyskeskuksesta (nykyinen Päijät-Hämeen ympäristöterveys) on mitannut meluvallin ylijäämämaiden kuljetuksen aiheuttamaa melua 8.9.2022 osoitteessa Vuohenkalmantie 13 ja raportti meluhaitan arvioinnista on valmistunut 22.9.2022. Mittauksen ja laskennan tuloksia on vertailtu melumallinnuksessa. Melumallinnuksen laskentatulokset eli päiväajan A-keskiäänitaso LAeq,7-22 on esitetty sen liitteessä A.

Suurin asuinrakennusten julkisivuun kohdistuva melutaso (56 dB) on osoitteessa Vuohenkalmantie 13, joka sijaitsee Tiilikankaantien ja Ampumaradantien risteyksen läheisyydessä. Kohde on sama kuin tehdyissä melumittauksissa. Suurin melutaso kohdistuu julkisivulle, jossa ulkomittauspiste sijaitsi.

Muilla kohteilla Tiilikankaantien puoleisiin julkisivuihin kohdistuva melutaso on 48...55 dB. Asuinrakennusten Tiilikankaantien puoleisilla piha-alueilla esiintyvä melutaso on noin 2...3 dB suurempi kuin asuinrakennuksiin kohdistuva melutaso ulkoseinästä aiheutuvan ääniheijastuksen vuoksi. Tiilikankaan koulun pihalle kohdistuva melutaso on alle 55 dB.

Tulosten tarkastelussa asuinalueiden ulko-oleskelualueiden ohjearvon (55 dB) ylittävät melutasot rajoittuvat niiden asuintalojen tien puoleisille piha-alueille, joiden julkisivuihin kohdistuva melutaso on noin 53 dB tai suurempi. Muualla melutaso ei ylitä ohjearvoa.

Melumallinnuksen mukaan sisätiloihin kohdistuvasta melusta voidaan yleisarviona todeta, että päiväajan melutaso asuintalojen sisätiloissa on 20...30 dB eikä siten ylitä päiväajan ohjearvoa 35 dB. Tarkempi pohdinta on esitetty melumallinnuksessa.

Liikennehaittojen vähentämiskeinot

Merkittävin liikennemelun aiheuttaja on ajonopeus, kun nopeudet ovat alhaiset, on meluhaitat pienemmät. Liikenteessä noudatetaan nopeusrajoituksia, joka Tiilikankaantiellä ja Ampumaradantiellä on 40 km/h. Nopeusrajoituksen noudattamisen muistuttamiseksi tielle voidaan asentaa väliaikaisesti nopeusnäyttö.

Hakija on aiemmin esittänyt, että rengasmelua saataisiin pienennettyä risteysalueelle tullessa ja lähdeettäessä laskemalla nopeusrajoitusta 40 km/h -> 30 km/h noin 150 m matkalla Ampumaradantien risteyksestä katsottuna. Kolisevat kaivonkannet olisi mahdollista vaihtaa uusiin tai jopa hitsata kiinni. Melun vaikutuksia arvioitaessa on otettava huomioon, että tilapäisen melun sallitaan aiheuttavan ohjearvoja suurempia tasoja yleisesti esim. kaupunkialueilla tapahtuvissa katutöissä tai muissa rakennustöissä.

Lisäksi urakoitsijalla on Ampumaradantien puhtaanapito velvollisuus urakan ajan, jolla vähennetään pölyämistä ja autojen renkaissa kulkeutuvan maa-aineksen päätymistä Tiilikankaantielle. Liikenteen aiheuttamaa pölyämistä minimoidaan Ampumaradan- ja Tiilikankaantien säännöllisellä korkeapainepesulla, kuten on jo tehty. Pesu on todettu toimivaksi ja sitä jatketaan tilanteen mukaan tarvittaessa useammin. Lisäksi ajoneuvokaluston puhtaanapito vähentää maa-aineksen varisemista ajotielle, joka kuivuessaan aiheuttaa pölyämistä.

Nyt käsittelyssä olevan luvan muutoshakemuksessa ei ole esitetty uusia meluntorjuntatoimia.

Työmaan onnettomuustilanteet tms.

Onnettomuustilanteisiin varautuminen esitetään työmaan rakennussuunnitelmassa ja turvallisuusasiakirjassa. Kaivantojen maatoissa noudatetaan InfraRYL:n määräyksiä sekä RIL 263-2014 Kaivanto-ohjetta.

Tiedot päästöistä

Vallin rakenteisiin ei esitetä muutoksia, joten täyttömäärän määrä pysyy samana, pohjaveden ja maaperän suojauksen taso sekä vallin meluntorjuntavaikutus pysyy voimassa olevan luvan mukaisena. Täten toiminnan päästöt eivät lisäänty aikaisemmin esitetyistä tiedoista vaan ainoastaan vallin rakentamisen aikataulu muuttuu. Määräyksen noudattamisen lykkääntymisestä ei arvioida aiheutuvan merkittävää pilaantumisen vaaraa.

Vallin rakentamisesta merkittävimmät päästöt arvioidaan muodostuvan rakennustyömaalle suuntautuvasta liikenteestä. Merkittävimmät liikennehaitat arvioidaan olevan melu ja liikenneturvallisuus. Hakemuksen liitteessä 5 on esitetty maanajon liikennemeluselvytys, jonka mukaisesti asuintalojen sisätiloissa päiväajalle asetettu ohjearvo ei ylitä.

Vallin rakennustyömaalle liikenne kulkee reittiä Hämeenlinnantie – Soramäentie – Tiili-kankaantie - Ampumaradantie. Rakentamisen toiminta-ajoissa noudatetaan voimassa olevan luvan määräyksiä eli ma-to kello 8.00-16.00 ja perjantaisin kello 8.00-15.00. Tämän lisäksi maanrakennustoimintaan liittyvää liikennettä saa olla vähäisiä määriä (korkeintaan 5 kuormaa eli 10 raskaan ajoneuvon ohitusta tunnissa) ma-to klo 16.00-18.00, ja arkipyhinä toimintaa ei ole. Rakentamisen toiminta-aikoihin haetaan pientä muutosta, siten että korkeintaan 10 raskaan ajoneuvon ohitus sallittaisiin maanantaista perjantaihin klo 7.00-8.00 välisenä aikana.

Toiminnan ja vaikutusten tarkkailu

Maa-ainekset

Meluvallin rakentamissuunnitelman täyttöön käytettävän materiaalin kelpoisuus todetaan työmaalla. Penger materiaalin laadunvalvontana on jatkuva silmämääräinen tarkkailu sekä suunnitelmassa esitetty näytteenotto (Proctor-kokeet, rakeisuus, vesipitoisuus). Rakennusmateriaalissa ei saa olla liejua, humusta saa olla vain pintakerroksessa, ja savimaat sijoitetaan penkereen keskelle.

Työmaalle tuoduista maamassoista pidetään kirjaa ja alueelle tulevat kuormat punnitaan.

Pohjavesi

Pohjavettä tarkkaillaan voimassa olevan lupamääräyksen 14 ja päivitetyn tarkkailusuunnitelman mukaisesti (Vahanen Environment Oy, päivitetty 30.9.2022). Tarkkailu sisältää näytteenoton kolmesta pohjaveden havaintoputkesta (HP1/03, HP4/20 ja X022) kaksi kertaa vuodessa keväällä

ja syksyllä. Tarkkailuun ei esitetä muutosta. Ennen vuotta 2020 tarkkailupisteenä on ollut myös Räläksuon lähde.

Pohjaveden laatu

Putkesta HP1/03 tarkkailua on tehty vuodesta 2017 ja muut tarkkailuputket on otettu tarkkailuun vuodesta 2022 lähtien. Yleisesti ottaen voidaan todeta, että pohjavesinäytteissä on usein todettu pieniä metallien kokonaisuuspitoisuuksia, jotka ovat alittaneet talousvesiasetuksen (Vna 401/2001) laatuvaatimukset. Putkista on ajoittain löytynyt myös pieniä pitoisuuksia öljyhiilivetyjä. Hakijan konsultin mukaan putket sijaitsevat kangasturpeisella alueella ja havaitut pitoisuudet saattavat siten olla alueen luontaisista hiilivedyistä, humushapoista ja terpeeneistä johtuvia. Hyvin pieniä määriä PAH-yhdisteitä on esiintynyt putkessa HP1/03.

Kaikkien kolmen havaintoputken näytteissä todetut pitoisuudet alittivat ympäristölaatusnormin ja talousveden laatuvaatimusten raja-arvot vuonna 2025.

Aiemmin käsitellyt ympäristöluvan muutokset (HOLDno-2022-272, valvontajaosto 8.3.2023 § 4. Liite 1.B)

Edellinen ympäristöluvan muutospäätös koski radalle rakennettavien meluvallien maamassojen määrän muutosta. Muutos ei koskenut varsinaista ampumatoimintaa eikä siihen liittyviä määräyksiä. Aiemman ympäristölupahakemuksen yhteydessä esitettyjä tietoja päivitettiin ja täydennettiin ajan tasalle tarvittavilta osin.

Päätöksessä muutettiin tai ajantasaistettiin lupamääräyksiä 4, 7, 10, 14 ja 16.

TIIVISTELMÄ HAETUISTA MUUTOKSISTA

Muutos ei koske varsinaista ampumatoimintaa eikä siihen liittyviä määräyksiä. Aiemman ympäristölupahakemuksen yhteydessä esitettyjä tietoja päivitetään ja täydennetään ajan tasalle tarvittavilta osin.

Muutosta haetaan määräykseen 4a, 7c ja 7j, joissa on esitetty määräaika vallin valmistumiseksi (taulukko 1). Määräystä 4a esitetään selkeytettävänä, jotta rakenteiden ollessa valmiit yksittäisillä lajiradoilla voitaisiin toiminta uudelleen käynnistää. Nykyisellään lupamääräykset eivät selkeästi estä tai sallii lajiratojen portaittaista käyttöönottoa, joten muiden muutosten ohessa toiminnanharjoittaja esittää määräyksen päivittämistä selkeämmäksi. Määräykseen 7c haetaan vähäistä muutosta täyttömassojen vastaanottoon määrättyihin kellonaikoihin, jotta vallin rakentaminen saataisiin nopeammin päätökseen. Lupamääräyksiin tehtävät päivitykset ja täydennykset on esitetty taulukossa alleviivattuna ja poistettavat kohdat yliviivattuna.

Taulukko 1. Esitettävät muutokset (muutokset alleviivattuna ja poistettavat kohdat yliviivattu).

Määräys	Voimassa oleva ympäristölupa	Muutosesitys
4a	Ampumaradalla saa ampua 31.12.2025 asti: (TAULUKKO AMPUMA-AJOISTA) * Kilpailuja maksimissaan kahdeksana (8) viikonloppuna vuodessa. Yhden kilpailun kesto enintään pe-su klo 10- 20 Muut rajoitukset ammunnoille: Ampumarataa ei saa käyttää ammuntaan seuraavina päivinä eikä järjestää kilpailuja tai leirejä: Pääsiäisen aika (pitkäperjantai - toinen pääsiäispäivä), vapunpäivä, äitienpäivä, helatorstai, helluntai, juhannus (kolme peräkkäistä päivää pe-su), isänpäivä, itsenäisyyspäivä, pyhäinpäivä, joulupyhät, uudenvuodenpäivä ja loppiainen. (YSL 52 §, NaapL 17 §)	Ampumaradalla saa ampua 31.12.2025 <u>meluntorjuntatoimenpiteen valmistumisen määräaikaan</u> asti: Määräyksen taulukkoon tai sen jälkeisiin kohtiin ei haeta muutosta, mutta esitetään määräykseen selvennykseksi: <u>Kun meluntorjuntatoimet (ks. määräys 7) sekä maaperän ja pohjaveden suojausrakenteet (ks. määräys 10) ovat lajiradalla valmiit voidaan toimia edellä määrättyjen toiminta-aikojen puitteissa. Toiminnanharjoittajan tulee esittää selvitys lajiradan rakenteiden valmistumisesta viranomaiselle, ennen sen uudelleen käyttöönottoa.</u>

<p>7c</p>	<p>Maarakennustoimintaan liittyvää liikennettä (maanvastaanotto) saa harjoittaa 11.4.2023 - 31.8.2023 välisenä aikana ma-to kello 8.00-17.00 ja perjantaisin kello 8.00- 15.00. Arkipyhinä toiminta on kielletty.</p> <p>Maanrakennustoimintaan liittyvää liikennettä (maanvastaanotto) saa harjoittaa 1.9.2023 – 31.12.2025 välisenä aikana ma-to kello 8.00-16.00 ja perjantaisin kello 8.00- 15.00. Tämän lisäksi maanrakennustoimintaan liittyvää liikennettä saa olla vähäisiä määriä (korkeintaan 5 kuormaa eli 10 raskaan ajoneuvon ohitusta tunnissa) ma-to klo 16.00-18.00. Arkipyhinä toiminta on kielletty.</p> <p>Maanrakennuksen vallityömaalla tapahtuva konetyö on sallittua ma-pe kello 7.00-22 ja enintään 2 lauantaina kuukaudessa klo 8.00-16.00. Arkipyhinä toiminta on kielletty. (YSL 52, 142 §, NaapL 17 §)</p>	<p>Maarakennustoimintaan liittyvää liikennettä (maanvastaanotto) saa harjoittaa 11.4.2023 - 31.8.2023 välisenä aikana ma-to kello 8.00-17.00 ja perjantaisin kello 8.00- 15.00. Arkipyhinä toiminta on kielletty.</p> <p>Maanrakennustoimintaan liittyvää liikennettä (maanvastaanotto) saa harjoittaa <u>meluntorjuntatoimenpiteen valmistumisen määräaikaan asti</u> ma-to kello 8.00-16.00 ja perjantaisin kello 8.00-15.00. Tämän lisäksi maanrakennustoimintaan liittyvää liikennettä saa olla vähäisiä määriä (korkeintaan 5 kuormaa eli 10 raskaan ajoneuvon ohitusta tunnissa) ma-to klo 16.00-18.00 <u>ja maanrakennustoimintaan liittyvää liikennettä saa olla vähäisiä määriä (korkeintaan 5 kuormaa eli 10 raskaan ajoneuvon ohitusta tunnissa) ma-pe klo 7.00-8.00.</u> Arkipyhinä toiminta on kielletty.</p> <p>Maanrakennuksen vallityömaalla tapahtuva konetyö on sallittua ma-pe kello 7.00-22 ja enintään 2 lauantaina kuukaudessa klo 8.00-16.00. Arkipyhinä toiminta on kielletty. (YSL 52, 142 §, NaapL 17 §)</p>
<p>7j</p>	<p>muutoshakemuksessa esitetyt meluntorjuntatoimenpiteet tulee olla valmiina 31.12.2025 mennessä. Rakennustöiden valmistumisesta tulee ilmoittaa Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. (YSL 52 §, NaapL 17 §)</p>	<p>muutoshakemuksessa esitetyt meluntorjuntatoimenpiteet tulee olla valmiina <u>31.12.2035</u> mennessä. Rakennustöiden valmistumisesta tulee ilmoittaa Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. (YSL 52 §, NaapL 17 §)</p>

Hakemuksen perustelut

Toiminnanharjoittaja hakee vallin rakentamiselle 10 vuotta lisää aikaa, eli uudeksi määräajaksi esitetään 31.12.2035, koska täyttömassoja ei ole ollut saatavilla tarvittavaa määrää tai niitä ei ole toimitettu radalle aikaisemmin arvioidulla tahdilla. Täten toiminnanharjoittajasta riippumattomista syistä vallia ei ole saatu rakennettua aikaisemmin arvioidussa aikataulussa.

Kyseessä olevaan määräaikaan haetaan jälleen muutosta, joka osaltaan vie toiminnanharjoittajalta resursseja, jotka voitaisiin keskittää itse rakentamiseen. Muutoslupahakemuksen tekeminen ja sen käsitteleminen Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimesta voi kaikinensa kustantaa toiminnanharjoittajalle useita tonneja pahimmillaan jopa 10 000 euroa. Täten määräaika haetaan laskennallisen arvion maksimilla eli 10 vuodella, jotta valli saataisiin varmasti valmiiksi uudessa määräajassa eikä eri osapuolien resursseja tarvitsisi enää käyttää saman asian käsittelyyn yhä uudestaan. Toiminnanharjoittaja kuitenkin pyrkii saamaan vallin mahdollisimman nopeasti rakennetuksi, jotta voitaisiin keskittyä itse ampumatoimintaa. Ampumatoiminnan ollessa keskeytettynä ei myöskään toiminnasta saada tuottoa ja rakentamisesta kuitenkin muodostuu jatkuvasti kuluja, joten kyseiset tekijät motivoivat toiminnanharjoittajaa saamaan rakenteen mahdollisimman pian valmiiksi.

Määräykseen 4c esitetään myös muutosta asetettuun määräaikaan vallin valmistumisesta edellä mainituista syistä. Lisäksi hakija esittää selvennystä määräykseen, jotta itse ampumaratatoimintaa voitaisiin jatkaa saumattomasti. Voimassa olevan lupapäätöksen kertoelmaosan mukaisesti ampumatoiminnan jatkuvuuden kannalta on tärkeää, että niillä radoilla, jotka on saatu haulien ja kiekkojen keräyksen osalta valmiiksi voidaan ampumatoimintaa harjoittaa. Toiminnanharjoittaja haluaa selkeyttää, että myös meluntorjuntatoimet tulisivat olemaan valmiit ennen yksittäisen lajiradan käyttöönottoa. Meluntorjuntatoimien sekä maaperän ja pohjaveden suojausrakenteiden valmistuttua tietyllä lajiradalla toimittaisiin kuitenkin rajoitetuin toiminta-ajoin. Täten katsotaan, ettei yksittäisten lajiratojen uudelleen käyttöönotosta aiheudu haittaa tai riskiä ympäristölle.

Rakentamisen jouduttamiseksi toiminnanharjoittaja esittää, että vähäisissä määrin voitaisiin sallia maa-aineksen tuonti alueelle myös aamuisin. Toiminnanharjoittaja on saanut urakoitsijalta tietoon, että useampi kuorma on jäänyt tulematta alueelle maanantai-perjantai aamuille asetetun rajoitteen vuoksi. Esitetyn muutoksen myötä maanrakennustoimintaan liittyvä liikenne kulkisi edelleen pääasiassa määräyksen mukaisina aikoina eli ma-to kello 8.00-16.00 ja perjantaisin kello 8.00-15.00.

Toiminnanharjoittaja arvioi, että viime vuosien aikana olleiden rakennusalan haasteet ovat välillisesti vaikuttaneet myös ampumaradan vallin rakentamiseen, sillä käytettävissä olevien täyttömassojen määrät ovat vähentyneet. Saatavilla olevien täyttömassojen määrästä on mahdollisesti syntynyt kilpailua, kun useat eri toimijat ovat pyrkineet hankkimaan samoilta työmailta saatavia massoja. Toiminnanharjoittajan tietojen mukaan esimerkiksi kunnan projekteihin ja Puolustusvoimien uusille lajiradoille on tuotu täyttömassoja samalta työmaalta. Puolustusvoimilla on käytettävissä enemmän resursseja ja siten mahdollisuus maksaa maa-aineksista Lahden Ampumaseuraa enemmän, joten syntyneen kilpailun myötä haulikkoradalle tuotavien massojen määrä on vähentynyt.

Edellä mainittujen toiminnanharjoittajasta johtumattomien syiden vuoksi vallin rakentamiseen tarvitaan lisää aikaa. Uutta määräaikaa on perusteltu laskennallisesti ja aikaa pyritään hakemaan riittävästi kaikkien osapuolten resurssien säästämiseksi. Täten muutoslupahakemuksessa haetaan vallin valmistumisen uudeksi määräajaksi 31.12.2035.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

Hakemuksessa ei ole esitetty arviota parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Toiminnanharjoittaja hakee ympäristönsuojelulain mukaisesti lupaa toiminnan aloittamiseksi ennen uuden lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa. Alueella vallin rakentaminen on aloitettu voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti. Lupaa aloittamiselle haetaan, jotta rakentamista voidaan jatkaa keskeytyksettä ja valli valmistuisi alueelle mahdollisimman pian.

ASIAN KÄSITTELY (LUVAN MUUTOS MÄÄRÄAJAN PIDENTÄMISEKSI)

Hakemuksesta tiedottaminen

Ympäristöluvan muutoshakemuksesta on tiedotettu Hollolan kunnan sähköisellä ilmoitustaululla 4.11. - 11.12.2025 sekä lehti-ilmoituksella Hollolan Sanomissa 8.11.2025. Lisäksi erillisellä kirjeellä kuultiin 123 kiinteistönomistajaa.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Hämeen ELY-keskukselta, Puolustusvoimien Logistiikkarykmentiltä, Päijät-Hämeen ympäristöterveydeltä, Lahti Aqualta, Metsähallitukselta, Hollolan kunnan kaavoitus- ja maankäyttöpalveluilta ja vesihuoltolaitokselta.

Päijät-Hämeen ympäristöterveys on antanut lausunnon 11.12.2025, jossa todetaan mm. seuraavaa:

...

"Olen tutustunut Lahden Ampumaseura ry:n ympäristöluvan muutoshakemukseen ja totean terveydensuojeluviranomaisen lausuntona, että jos meluvallin rakentamiselle myönnetään jatkoaika ja samalla sallitaan lajiratojen vaiheittainen käyttöönotto, niin meluntorjuntatoimenpiteiden riittävyys tulee varmistaa ennen lajiratojen käyttöönottoa. Lisäksi lupaehtojen mukaiset meluntorjuntatoimenpiteet tulee toteuttaa kokonaisuudessaan myönnettävän määräajan puitteissa, vaikka lajiratojen vaiheittainen käyttöönotto sallittaisiin. Esitetylle liikenteen toiminta-aikojen laajentamiselle ei ole terveydensuojelun kannalta estettä."

Muilta terveydensuojeluviranomaisella ei ole huomautettavaa esitettyjen muutosten osalta."

Hämeen ELY-keskus lausunnossa 11.12.2025 todetaan seuraavaa:

...

"Hälvälän haulikkorata sijaitsee Salpakangas-nimisellä vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella (Pohjavesialuetunnus 0409852, luokka 1). Kallion ja pohjaveden pinnasta tehtyjen mallien (GTK 2019 ja 2020) mukaan pohjaveden virtaussuunta on ampumaradan alueelta itään. Ampumarata sijaitsee Tiilijärven pohjavedenottamon valuma-alueella. Rakenteilla olevan vallin alueella kallio on pääosin pohjavedenpinnan yläpuolella ja viettää kaakkoon niin, että rata-alueella kallio on syvimmillään likimain havaintoputken HP1/03 kohdalla. Vallin ja haulikkoradan alueella muodostuva pohjavesi kertyy suurimmaksi osaksi tähän kalliopainanteeseen ja virtaa siitä edelleen kaakkoon ja itään purkautuen Tiilijärven vedenottamon länsipuolella olevalle suoalueelle. Rata-alueen länsiosista pohjaveden virtaus voi suuntautua myös länteen pohjavesialueen ulkopuolelle.

Hämeen ELY-keskus on antanut Lahden Ampumaseura ry:lle pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan päätöksen 24.10.2017 koskien Hälvälän ampumaurheilukeskuksen haulikkorata-alueita. ELY-keskuksen saaman tiedon mukaan maaperän kunnostus on pääosin tehty, mutta kunnostuksen loppuraportti on tekemättä.

Hämeen ELY-keskus katsoo, että ympäristölupaa voidaan muuttaa ja selventää hakemuksen mukaisesti. Pohjavesitarkkailua tulee jatkaa laajuudeltaan vähintään voimassa olevan tarkkailuohjelman mukaisena. Tarkkailun tulokset tulee toimittaa jatkossa vuosittain tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle.

Tässä lausunnossa on hakemusta tarkasteltu ainoastaan pohjaveden suojelun kannalta."

Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta on 11.12.2025 antanut seuraavan lausunnon:

...

"Hakemuksen mukainen pitkä määräaika rakentamiselle on käytettävän täyttömäärän huomioon ottaen perusteltu. Voimassa olevassa ympäristölupapäätöksessä on otettu huomioon Puolustusvoimien 7.9.2022 päivätyssä lausunnossa esitetyt tarpeet. Hakemuksesta ei ole muuta huomautettavaa."

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta jätettiin 1 muistutus.

Muistutus 2.12.2025 L.K. ja P.K.

Muistuttajat vastustavat 10 vuoden jatkoajan myöntämistä. Raskaan liikenteen aiheuttama haitta (melu ja pöly) omalle kiinteistölle ja koko asuinalueelle koetaan kohtuuttomaksi. Muistuttajat esittävät seuraavia rajoitteita:

- "Aamut rauhoitettava (ei ennen klo 8:00), samoin illat (ei klo 16:00 jälkeen, perjantaisin ei klo 14:00 jälkeen), ei ajoja viikonvaihteessa ollenkaan
- Ampumaradantien ja Tiilikankaantien risteysalue tulee pestä riittävän pitkältä matkalta pölyn muodostumisen estämiseksi vähintään kerran viikossa
- Maansiirtoautoille nopeusrajoitus esim. 20 km/h Ampumaradantien ja Tiilikankaantien risteysalueella, rajoitusta valvottava
- Jatkoajan pituutta tulee reilusti lyhentää
- Ei sallita talviaikaista toimintaa (esim. marraskuu - huhtikuu)
- Käytettävien maansiirtoautojen tulee olla mahdollisimman meluttomia
- Ampumaseuran tulee korvata erikseen sovittavalla tavalla meille rekkarallista aiheutunut haitta"

Hakijan vastine

Hakija on antanut vastineensa lausuntoihin ja muistutuksiin 21.1.2026. Vastineessa todetaan seuraavaa:

...

"Lahden Ampumaseura ry kiittää mahdollisuudesta antaa vastine ja toteaa vastineenaan seuraavaa:

Vastine Hämeen ELY-keskuksen lausuntoon

ELY-keskuksen lausunnossa huomautetaan maaperän kunnostuksen loppuraportin tekemättömyydestä. Toiminnanharjoittaja muistuttaa, että pääasiallinen maaperän kunnostus tehtiin vuoden 2023 loppuun mennessä ja tuolloin ELY:n viranomaisten kanssa sovittiin, että loppuraportin kanssa ei kiirehditä, jos alueelta vallin rakentamisen edetessä löytyisi vielä pieniä määriä pilaantunutta maa-ainesta. Toiminnanharjoittaja on sopinut raportin toimittamisesta ELY:n kanssa vuoden 2025 loppupuolella ja raportti tullaan toimittamaan mahdollisimman pian. Toiminnanharjoittajalla ei ole muilta osin vastattavaa.

Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunnan lausuntoon

Toiminnanharjoittajalla ei ole vastattavaa annettuun lausuntoon.

Vastine Päijät-Hämeen ympäristöterveyden lausuntoon

Toiminnanharjoittajalla ei ole vastattavaa annettuun lausuntoon.

Vastine yksityisten henkilöiden muistutukseen

Toiminnanharjoittaja painottaa, että vallia rakennetaan ympäristönsuojelullisista ja meluntorjunnallisista syistä. Kyseisten asioiden vuoksi on esitetty tehtävät rakenteet asiantuntijoiden toimesta ja hyväksytyt viranomaisten toimesta, eikä näihin ole esitetty muutoksia.

Toiminnanharjoittajan pääasiallinen toiminta on ampumaratatoiminta, joten tilanne ei ole myöskään ideaali toiminnanharjoittajan näkökulmasta. Lisäaikaa rakentamiselle on jouduttu hakemaan toiminnanharjoittajasta riippumattomista syistä, sillä esimerkiksi Pippo-Kujalan hankkeesta saatavat ylijäämämaat olisi pitänyt kattaa Hälvälän haulikkoradan vallin rakennustarpeet. Kyseisen hankkeen konsultin selvityksen ja arvion mukaan ylijäämämaiden määrästä oli todellisuutta pienempi, eikä sen johdosta vallia ole saatu rakennettua halutussa aikataulussa.

Toiminnanharjoittaja korostaa, että vallin rakentamiseen haetaan lisäaikaa eikä vastaanotettavien ylijäämämaiden määrään. Lisäksi oikaistaan, että ylijäämämaiden vastaanottaminen kuormittaa ampumaseuraa myös taloudellisesti, joten toiminta ei ole senkään suhteen ampuseuralle mielekäästä. Aikataulun muutos perustuu vuoden 2025 aikana toimitettuihin massamääriin, mutta pyrkimys on saada valli valmiiksi mahdollisimman pian. Tämänhetkisen arvion mukaan noin 10 % vallista on enää rakentamatta.

Muistutuksessa vaaditaan rajallisia toimiaikoja ja talviaikaisen (marras-huhtikuu) toiminnan rajoittamista. Toiminnanharjoittaja on saanut tietoonsa, että useita kuormia on jätetty tuomatta radalle rajallisten toimitusaikojen takia. Täten rajalliset ajat ovat osaltaan voineet aiheuttaa hankkeen venymistä, jonka vuoksi rajaamista tulisi välttää mahdollisimman paljon, jotta ei jouduttaisi yhä uudelleen hakemaan lisäaikaa rakentamiselle ja käyttämään eri osapuolten resursseja lupaprosesseihin. Toiminnanharjoittaja kuitenkin muistuttaa, että maanrakennustoimintaan liittyvään liikenteeseen tulee luontainen tauko talviajalle ilman rajoittamattakin, toiminnan luonteen vuoksi.

Muistutuksessa huomautetaan nopeusrajoituksista ja teille muodostuvasta pölystä.

Toiminnanharjoittaja on toiminut luvan määräyksien mukaisesti ja huolehtinut riittävällä tasolla Ampumaradantien ja Tiilikankaantien risteysalueen kunnossapidosta. Esimerkiksi tienpölyntymistä on puhdistettu viikoittain perjantaisin, kun likaantumista on viikon aikana tapahtunut. Kyseiseen määräykseen ei haeta muutosta, joten toiminnanharjoittaja toimii jatkossakin myönnetyn luvan mukaisesti. Lisäksi toiminnanharjoittaja muistuttaa kyseessä olevan julkinen tie, jonka nopeusrajoitusmääräyksiin toiminnanharjoittajan toimesta ei voida puuttua.

Toiminnanharjoittajan tietojen mukaan luvan muutoshakemuksesta on laajasti ilmoitettu lähialueen asukkaita eikä muita muistutuksia asiasta tullut. Myöskään toiminnanharjoittajan tietoon ei ole tullut valituksia toimintaan liittyvästä maanajosta viimeisen lupamuutoksen jälkeen. Täten toiminnanharjoittaja arvioi, ettei ylijäämämaiden maanajo ole ollut erityisen tai kohtuuttoman häiritsevää suurimmalle osalle lähialueen asukkaista. Toiminnanharjoittaja kuitenkin haluaa korostaa, että pyrkii saamaan vallin mahdollisimman nopeasti rakennetuksi, jotta toiminnassa voitaisiin keskittyä itse ampumatoimintaa.”

Tarkastus

Hakemusalueella on suoritettu ympäristönsuojelun valvontaohjelman mukainen määräaikaistarkastus viimeksi 12.9.2024. Ympäristöluvan muutoshakemuksen vuoksi ei ole katsottu tarpeelliseksi tehdä erillistä tarkastusta.

RATKAISU

Valvontajaosto Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena myöntää ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan muutoksen Lahden Ampumaseura ry:lle Hälvälän haulikkoradalle, joka sijaitsee Hollolassa Hälvälän ampuma-alueella kiinteistöllä 98-408-1-143. Toiminta on sijoitettava ja mitoitettava sekä toimintaa harjoitettava lupamääräysten mukaisesti. Niiltä osin, mistä ei ole annettu erillisiä määräyksiä, on toimittava hakemuksessa esitetyn mukaisesti. (YSL 6 §, 7 §, 11 §, 14 §, 16 §, 17 §, 48 §, 49 §, 52 §, 83§, JäteL 13 § ja NaapL 17 §.)

Lupamääräykset

Ampumaratatoiminta ja toiminta-ajat

1. Haulikkoampumaradalla on kuusi rataa, joiden lajijakauma on kaksi skeetrataa, kaksi traprataa ja kaksi yhdistelmärataa lajeina trap, skeet tai kompak sporting. (YSL 29, 89 §)
2. Luvanhaltijan on valvottava, että ampumarataa käytetään ainoastaan tämän luvan sallimina aikoina ja että radan käyttäjät muutoinkin noudattavat tässä luvassa annettuja määräyksiä. (YSL 52 §)
3. Ampumarata on merkittävä tai aidattava niin, etteivät sivulliset joudu ampumaradan vaara-alueelle eikä amunnasta aiheudu näille vaaraa. (YSL 49 §, 52 §)
4. a) Kun meluntorjuntatoimet (ks. määräys 7) sekä maaperän ja pohjaveden suojausrakenteet (ks. määräys 10) ovat lajiradalla valmiit, voidaan kyseinen lajirata ottaa käyttöön. Toiminnanharjoittajan tulee esittää hyväksyttävä selvitys lajiradan rakenteiden valmistumisesta viranomaiselle, ennen sen uudelleen käyttöönottoa.

Edellä mainitussa tilanteessa, ennen meluntorjuntatoimenpiteiden valmistumista kokonaisuudessaan, lajiradalla/lajiradoilla tulee noudattaa seuraavia toiminta-aikoja:

kuukausi	Ampumaratatoiminta	Poikkeukset
tammikuu	ei harjoituksia	Puolustusvoimien urheilukoulun ampujilla on oikeus käyttää rataa harjoituksiin tammikuussa maanantai – torstai klo 10.00-14.00 *
helmikuu	ei harjoituksia	Puolustusvoimien urheilukoulun ampujilla on oikeus käyttää rataa harjoituksiin helmikuussa maanantai - torstai klo 10.00 – 14.00 *

maaliskuu	lauantaisin klo 10:00-16:00	<i>Maajoukkueleirit:</i> enintään neljä (4) viikonloppua maalis - toukokuussa, jolloin ammunta-aika on lauantaisin ja sunnuntaisin klo 10.00 – 16.00 *
huhtikuu	maanantai-torstai klo 9:00-20:30 perjantaisin klo 9:00-18:00 lauantaisin klo 10:00-16:00	<i>Maajoukkueleirit:</i> enintään neljä (4) viikonloppua maalis - toukokuussa, jolloin ammunta-aika on lauantaisin ja sunnuntaisin klo 10.00–16.00 *
toukokuu	maanantai-torstai klo 9.00-20.30 perjantaisin klo 9.00-18.00 lauantaisin klo 10.00-16.00	<i>Maajoukkueleirit:</i> enintään neljä (4) viikonloppua maalis - toukokuussa, jolloin ammunta-aika on lauantaisin ja sunnuntaisin klo 10.00–16.00 *
kesäkuu	maanantai-torstai klo 9.00-20.30 perjantaisin klo 9.00-16.00	Ajalla 1.6.-14.6. voidaan 1-2 kilpailua voidaan järjestää. Ajalla 15.6.-30.6. kilpailuja ei saa järjestää. *
heinäkuu	maanantai-torstai klo 9.00-20.30 perjantaisin klo 9.00-16.00	Kilpailuja ei saa järjestää.
elokuu	maanantai-torstai klo 9.00-20.30, perjantaisin 15.8. asti klo 9.00- 16.00, perjantaisin 16.8 alkaen klo 9.00- 18.00	1-2 kilpailua voidaan järjestää. *
syyskuu	maanantai-torstai klo 9.00-20.30 perjantai klo 9.00- 18.00 lauantaisin klo 10.00-16.00	*
lokakuu	maanantai-perjantai klo 9.00- 18.00 lauantaisin klo 10.00-16.00	*
marraskuu	maanantai-perjantai klo 9.00- 16.00 lauantaisin klo 10.00-16.00	*
joulukuu	maanantai-perjantai klo 9.00- 16.00 lauantaisin klo 10.00-16.00	*

* Kilpailuja maksimissaan kahdeksana (8) viikonloppuna vuodessa. Yhden kilpailun kesto enintään pe-su klo 10-20

Muut rajoitukset ammunnoille:

Ampumarataa ei saa käyttää ammuntaan seuraavina päivinä eikä järjestää kilpailuja tai leirejä: Pääsiäisen aika (pitkäperjantai - toinen pääsiäispäivä), vapunpäivä, äitienpäivä, helatorstai, helluntai, juhannus (kolme peräkkäistä päivää pe-su), isänpäivä, itsenäisyyspäivä, pyhäinpäivä, joulupyhät, uudenvuodenpäivä ja loppiainen. (YSL 52 §, NaapL 17 §)

4 b) Kun meluntorjuntatoimenpiteet (ks. määräys 7.) ovat valmistuneet ja niiden jälkeiset mittaukset (määräys 8.) on tehty, saa ampumaradalla ampua seuraavien määräyksien mukaan:

kuukausi	Ampumarajoitukset	Poikkeukset
tammikuu	lauantaisin klo 10.00-14.00	Puolustusvoimien urheilukoulun ampujilla on oikeus käyttää rataa harjoituksiin tammikuussa maanantai - perjantai klo 10.00-14.00
helmikuu	lauantaisin klo 10.00-14.00	Puolustusvoimien urheilukoulun ampujilla on oikeus käyttää rataa harjoituksiin helmikuussa maanantai - perjantai klo 10.00-14.00
maaliskuu	maanantai - perjantai klo 9.00-16.00 lauantaisin klo 10:00-16:00	
huhtikuu- joulukuu	maanantai - torstai klo 9:00-20:30 perjantaisin klo 9:00-18:00 lauantaisin klo 10:00-16:00	

Kilpailut:

Kilpailuja voidaan järjestää 12 viikonloppuna (pe-su) vuodessa. Kilpailut voidaan järjestää kello 9.00-20.00. Kilpailuja ei saa järjestää heinäkuussa.

Vuoteen 2030 mennessä sallitaan yhden kaksiviikkoisen kansainvälisen ampumaurheiluliiton alaisen (MM/MC-) kilpailun järjestäminen. Kansainvälisen kilpailun ajankohtaa ei rajoiteta.

Kun kansainvälisen ampumaurheiluliiton alaisia MM (maailmanmestaruus) /MC-kilpailuja sekä EM (Euroopan mestaruus) ja PM (pohjoismaiden mestaruus) -kilpailuja järjestetään, tulee niistä tiedottaa erikseen hyvissä ajoin Hollolan ympäristönsuojeluviranomaista sekä alueen asukkaita.

Maajoukkueleirit:

Maajoukkueleirejä voidaan järjestää maaliskuu-toukokuussa enintään 8 viikonloppuna (la-su) klo 10.00-16.00.

Ampumarataa ei saa käyttää ammuntaan seuraavina päivinä eikä järjestää kilpailuja tai leirejä: Pääsiäisen aika (pitkäperjantai - toinen pääsiäispäivä), vapunpäivä, äitienpäivä, helatorstai, helluntai, juhannus (kolme peräkkäistä päivää pe-su), isänpäivä, itsenäisyyspäivä, pyhäinpäivä, joulupyhät, uudenvuodenpäivä ja loppiainen. (YSL 52 §, NaapL 17 §)

5. Lahden Ampumaseura ry:n on vuosittain helmikuun loppuun mennessä ilmoitettava suunnitellut kilpailupäivät ja maajoukkueleirien ajankohdat sekä kulloisestakin tapahtumasta vastaavan henkilön yhteystiedot Hollolan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja kirjallisesti Valkontie 7:sta pohjoiseen, Vesipojantie 13:sta pohjoiseen sekä Vedenneidonpolun rakennetuille kiinteistöille. Lisäksi sama tieto tulee ilmoittaa paikallisessa lehdessä kunkin vuoden helmikuun loppuun mennessä ja sen tulee olla luettavissa esimerkiksi ampumaseuran internetsivuilla. (YSL 52 §, NaapL 17 §)

Melu ja meluntorjunta

6. Ampuma-alueen ampumaratojen ammunnoista aiheutuva melutaso ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssiaikavakiolla LAI_{max} asumiseen käytettävillä alueilla 65 dB eikä virkistysalueilla ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla 60 dB ohjearvoa. (VNp 53/1997).

7. Meluntorjuntatoimenpiteet tulee tehdä hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Hakemuksessa on esitetty, että kaikkien ratojen kohdalta taustavalli korotetaan +174 metriin, joka tarkoittaa +18 metrin korkuista vallia ampumapaikalta. Taustavallien rakentamisen aikana toiminnanharjoittajan on huomioitava seuraavat määräykset:

a) Meluntorjuntavallin kokonaismassamäärä tulee olla enintään noin 520 000 m³, joka koostuu tuotavista maamassoista 395 000 m³, alueella syntyvistä leikkausmassoista 35 000 m³ ja aiemmin rakennetun vallin massoista 90 000 m³. (YSL 52 §)

b) Rakentamisen aloittamisesta tulee ilmoittaa Hollolan ympäristönsuojeluun. Samalla toiminnanharjoittajan tulee nimetä maa-aineksen vastaanottoon vastuuhenkilö. Vastuuhenkilön yhteystiedot tulee toimittaa Hollolan ympäristönsuojeluviranomaiselle. (YSL 52 §)

c) Maanrakennustoimintaan liittyvää liikennettä (maanvastaanotto) saa harjoittaa meluntorjuntatoimenpiteen valmistumiseen asti, kuitenkin enintään 31.12.2035 asti, ma-to kello 8.00-16.00 ja perjantaisin kello 8.00-15.00. Tämän lisäksi maanrakennustoimintaan liittyvää liikennettä saa olla vähäisiä määriä (korkeintaan 5 kuormaa eli 10 raskaan ajoneuvon ohitusta tunnissa) ma-to klo 16.00-18.00. Arkipyhinä toiminta on kielletty.

Maanrakennuksen vallityömaalla tapahtuva konetyö on sallittua ma-pe kello 7.00-22 ja enintään 2 lauantaina kuukaudessa klo 8.00-16.00. Arkipyhinä toiminta on kielletty. (YSL 52, 142 §, NaapL 17 §)

d) Toiminta tulee järjestää siten, että siitä aiheutuva melu, pölyäminen, muut päästöt, haitat tai vaara terveydelle ja ympäristölle ovat mahdollisimman vähäisiä. Maavallien rakentaminen tulee tapahtua hallitusti ja tarkoituksenmukaisesti.

Toiminnanharjoittajan tulee riittävästi huolehtia Ampumaradantien ja Tiilikankankaantien risteysalueen kunnossapidosta siten, että esimerkiksi pölyäminen on mahdollisimman vähäistä ja että ylijäämämaata ei kulkeudu Tiilikankaantielle. Kunnossapitoa toimia voivat olla esimerkiksi tien kastelu, peseminen, harjaaminen, soraistus ja asfaltointi. Pölyn sidontaan saa käyttää vain vettä tai sellaisia kemikaaleja, joiden käyttö pohjavesialueella on hyväksytty niiden käyttöturvallisuustiedoissa.

Mikäli sääolosuhteet saavat liikenteen aiheuttamaan kohtuutonta pölyämistä, tulee toiminta tarvittaessa keskeyttää. (YSL 52 §)

e) Meluntorjuntavalleihin saa käyttää vain pilaantumattomia maita, jotka soveltuvat käyttötarkoitukseen. (YSL 27, 48, 49 §)

f) Meluntorjuntavallien rakentamiseen ei saa käyttää maita, jotka sisältävät jätteitä (esim. rakennusjätettä, puuta, tiiltä, betonia, biojätettä tms.). Mikäli alueelle tuodaan jätettä sisältävää maa-ainesta tai jätettä, se on viipymättä toimitettava asianmukaiseen paikkaan

tai palautettava sen haltijalle. Jätteen seulonta maa-aineksen seasta on alueella kielletty. (YSL 27, 48, 49 §)

g) Meluntorjuntavalleihin ei saa tuoda muualta maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen 214/2007 (asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista) mukaiset kynnyksarvot. Kynnyksarvot ylittäviä massoja voidaan kuitenkin tuoda, jos ampumarata-alueen luontaiset taustapitoisuudet ovat kyseisen haitta-aineen osalta kynnyksarvoja suurempia eivätkä tuotavan aineksen pitoisuudet ylitä tätä taustapitoisuutta. Kohteeseen ei saa tuoda kohteen taustapitoisuuksia ylittäviä massoja (esim. savea, silttiä tai liejua). Tässä tapauksessa alueen luontaiset taustapitoisuudet tulee selvittää luotettavasti. Jos maa-aineksia tuodaan jo rakennetulta alueelta tai muutoin on syytä olettaa, että maa-ainekset voisivat olla pilaantuneita, tulee maa-ainesten ympäristökelpoisuus selvittää luotettavasti. Ympäristökelpoisuuden selvittämiseksi tulee maa-aineksesta tutkia niiden haitta-aineiden pitoisuudet, joita alueen maaperään alueella aiemmin harjoitetun toiminnan seurauksena on voinut joutua. Suunnitelma haitta-ainepitoisuuksien tutkimisesta (mm. tutkittavat haitta-aineet ja näytteenottotiheys) tulee esittää Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen tutkimusten aloittamista. (Vna 214/2007, YSL 27, 48, 49 §)

h) Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa vuosittain helmikuun loppuun mennessä Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunnalle raportti meluntorjunnan rakennustoimista. Raporttiin tulee sisällyttää ainakin seuraavat tiedot: a) maarakentamisessa käytettyjen maa-ainesten alkuperä, kuljettajat, määrä ja laatutiedot ja mahdollisesti tehdyt selvityksen teknisen ja ympäristökelpoisuuden osalta b) maarakennustöiden ajankohdat (päivämäärät ja kellonajat). (YSL 62 §)

i) Lisäksi toiminnanharjoittajan tulee säilyttää kaikista kuormista kuorma/rahtiasiakirjat ja esittää ne pyydettyä ympäristönsuojeluviranomaiselle. (YSL 6, 7, 27, 48, 49, 62 §)

j) muutoshakemuksessa esitetyt meluntorjuntatoimenpiteet tulee olla valmiina 31.12.2035 mennessä. Rakennustöiden valmistumisesta tulee ilmoittaa Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. (YSL 52 §, NaapL 17 §)

8. Torjuntatoimenpiteiden valmistuttua tulee tehdä melumittaukset parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisesti.

Melutaso tulee mitata vähintään kolmen eri ilmansuunnissa sijaitsevan asuinrakennuksen pihalla/ lähialueella ympäristöministeriön oppaan 61/1999 tai tuolloin voimassa olevien muiden viranomaisohjeiden mukaisesti. Mittaussuunnitelma tulee toimittaa hyväksyttäväksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen mittausten toteuttamista.

Melumittauksilla tulee osoittaa, että meluntorjuntatoimenpiteet ovat riittävät. (YSL 6 §, 52 §)

Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa antaa melun seurannasta erillisen määräyksen.

Maaperän ja pohjaveden suojele

9. Mikäli ampumarata-alueella kunnostetaan olemassa olevaa rata-aluetta, on uusiin rakennelmiin tehtävä maaperän pilaantumista estävät rakenteet. (YSL 8, 16, 17, 20, 52 §)

10. Haulit ja savikiekot tulee kerätä pois alueelta. Ammunnassa tulee käyttää ensisijaisesti ekokiekkoja.

Ampuminen sallitaan vain radoilla, joilla kaikki ammutut haulit ja kiekot ja niiden kappaleet saadaan kerättyä. Mikäli tämä ei ole mahdollista, tulee ampumatoiminnassa käyttää ainoastaan sellaisia tarvikkeita, jotka eivät sisällä maaperän ja pohjaveden pilaantumisvaaraa aiheuttavia aineita.

Suojarakenteiden kuntoa ja toimivuutta (esim. riittääkö vallin korkeus pysäyttämään kaikki haulit) tulee seurata. Mahdolliset virheet tulee korjata viipymättä. (YSL 7 §, 16 §, 17 §, 52 §, JL 72 §)

11. Ampumarata-aluetta tulee hoitaa siten, että turvataan humuskerroksen säilyminen mahdollisimman elinvoimaisena ja haitallisia aineita sitovana. (YSL 52 §)

Jätteet ja niiden käsittely

12. Haulijätteitä on käsiteltävä ja varastoitava niin, että niistä ei aiheudu maaperän pilaantumista eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Vaarallisten jätteiden jätehuolto ja rata-alueen muu jätehuolto on hoidettava voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti. (YSL 16 §, 17 §, 52 §, 58 §, JäteL 8 §, 13 §, 72 §, Lahden seudun jätehuoltomääräykset)

Vaaralliset jätteet on toimitettava säännöllisesti vähintään kerran vuodessa paikkaan, jolla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottoon. Luovutettaessa vaarallisia jätteitä, ne on pakattava tiiviiseen ja jätteen vaaraominaisuuksilla merkittyyn pakkaukseen. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenevät tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -päivämäärästä sekä kuljettajasta. Siirtoasiakirja tai sen jäljennös on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. (YSL 52 §, 58 §, JäteL 121 §, VNA 978/2021 40, 121a, 122 §)

13. Jätteistä on pidettävä aikajärjestyksen mukaista kirjaa.

Kirjanpidossa on oltava seuraavat tiedot:

- 1) jätteen määrä;
- 2) jäteluettelon mukainen jätteen nimike ja kuvaus jätelajista sekä olennaiset tiedot jätteen ominaisuuksista ja koostumuksesta;
- 3) vaarallisesta jätteestä VNA:n 978/2021 liitteen 5 mukaiset pääasialliset vaaraominaisuudet;
- 4) toimitettaessa jäte muualle käsiteltäväksi jätteen vastaanottajan ja kuljettajan nimi ja yhteystiedot sekä jätteen käsittelytapa.

Kirjanpitoliedot on säilytettävä kirjallisesti tai sähköisesti kuusi vuotta. (YSL 52, 58 §, JäteL 118, 119 §:t, VNa 978/2021 33, 122 §)

Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi

14. Pohjavedestä on otettava 2 näytettä vuosittain keväällä ja syksyllä aina samaan aikaan vuodesta. Näytteestä on tutkittava vähintään seuraavat parametrit: happi, pH, sähkönjohtavuus, kokonaiskovuus, sameus sekä antimoni, arseeni, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, PAH-yhdisteet, kemiallinen hapenkulutus, öljyhiilivedyt sekä VOC-yhdisteet. Metalleista tulee määrittää sekä liukoinen että kokonaispitoisuus.

Näytteet tulee ottaa ampumaradalla olevasta pohjaveden havaintoputkesta HP 1/03, puolustusvoimien alueen havaintoputkesta X022 ja radan itäpuolella sijaitsevasta havaintoputkesta HP4/20.

Pohjaveden tarkkailussa tulee noudattaa toistaiseksi esitettyä pohjaveden tarkkailusuunnitelmaa (Vahanen, päivitys 30.9.2022). Tarkkailuohjelmaa voidaan muuttaa tarvittaessa perustelluista syistä.

Puolustusvoimien alueella olevasta havaintoputkesta otettavat näytteet voidaan ottaa yhteistarkkailuna puolustusvoimien kanssa.

Mittaukset on teetettävä Suomen ympäristökeskuksen hyväksymällä toimijalla. Mittaustulosten on oltava vertailukelpoisia pohjaveden ympäristölaatuunormin (1040/2006) sekä talousveden laatuvaatimusten (1352/2015) kanssa.

Tarkkailutulokset tulee toimittaa vuosittain Hollolan ympäristönsuojeluviranomaiselle, Lupa- ja valvontavirastolle ja Lahti Aqua Oy:lle. (YSL 6, 8, 17, 62, 209 §)

15. Toiminnanharjoittajan on osallistuttava ympäristön tilan yhteistarkkailuun, jos sellainen Hollolan kunnan alueella järjestetään. (YSL 63, 64 §)
16. Toiminnanharjoittajan on toimitettava suunnitelma Hälvälän ampuma-alueen melun tarkkailusta hyväksyttäväksi Hollolan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Suunnitelmassa on huomioitava Lahden Ampumaseura ry:n haulikkoradan sekä alueen muiden ampumamelua aiheuttavien toimintojen yhteisvaikutukset (esimerkiksi puolustusvoimat ja Hälvälän Ampumaurheilukeskus ry). Tarkkailu voidaan toteuttaa yhdessä muiden lähialueen toiminnanharjoittajien kanssa.

Suunnitelma tulee toimittaa 31.12.2026 mennessä osoitteeseen kirjaamo@hollola.fi tai Hollolan valvontajaosto, PL 66, 15871 Hollola sekä tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle.

Saadun suunnitelman perusteella lupaviranomainen voi antaa erillisiä määräyksiä melutarkkailusta.

17. Radan meluntorjuntarakenteiden ja haulikeräysrakenteiden kunto on tarkastettava vuosittain ja niitä on ylläpidettävä siten, että ne toimivat suunnitelmien mukaisesti. Rakenteiden tarkastuksesta ja kunnostuksesta on pidettävä kirjaa. (YSL 43 ja 62§)
18. Ampumaratojen käytöstä, seurannasta, toiminnassa syntyvistä jätteistä ja toiminnan mahdollisista poikkeustilanteista on pidettävä kirjaa. Ampumarata- alueen toiminnoista ja vaikutuksista tulee laatia kalenterivuosittain raportti raportointivuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä Lupa- ja valvontavirastolle.

Raportissa on esitettävä sanallinen asiantuntija -arvio toiminnan ympäristövaikutuksista. Raportissa on esitettävä kuvaajien avulla toimintaa koskevien keskeisten tutkimusparametrien muutokset siten, että muutostrendit ovat nähtävissä.

Raportissa tulee olla ainakin seuraavat tiedot:

- pohjaveden laadun seuranta
- meluntorjunta ja haulienkeräysrakenteiden tarkastukset ja kunnostukset
- laukausten määrät radoittain ja kuukausittain eriteltynä
- ammuntpäivien lukumäärät radoittain ja kuukausittain eriteltynä
- käytetyt aseet ja panokset
- käytettyjen ekokiekkojen osuus
- kilpailut ja leiripäivät

Lisäksi raportissa tulee toimittaa yhteenvedot seuraavista tiedoista:

- haulijätteiden määrät ja toimituspaikka
 - kiekkojätteiden määrät ja toimituspaikat
 - muiden jätteiden määrät ja toimituspaikat jätelajeittain
 - ympäristökuormituksen seuranta koskevat tulokset
 - toiminnan mahdolliset poikkeustilanteet
 - mahdollisten melumittausten tai muiden sinä vuonna tehtyjen tarkkailuiden tulokset/raportit
- (YSL 43 §, 46 §, YSA 19 §, JL 12 §, 118 §, 119 §, 120 §)

Rakenteiden kunnossapito

19. Mikäli ampurata-alueen kunnossapidon yhteydessä suoritetaan maa- aineiden kaivua tai vaihtamista, on maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet selvittettävä ennen töihin ryhtymistä. (YSL 136 §)

Häiriö- ja poikkeustilanteet

20. Toiminnanharjoittajan on ennakolta varauduttava toimiin onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden estämiseksi ja niiden terveydelle ja ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseksi. Luvan haltijan on huolehdittava, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön roskaantumista tai muuta haittaa. Häiriö- tai poikkeustilanteista on ilmoitettava viipymättä pelastusviranomaiselle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka ratkaisee tarpeelliset toimenpiteet ilmoituksen johdosta. (YSL 43 §)

Toiminnan lopettaminen

21. Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään kuusi kuukautta aiemmin. Toiminnan loputtua radan pitäjän on puhdistettava alue jätteistä ja rakenteista. Luvan saajan tulee viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista esittää Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsiteltäväksi yksityiskohtainen suunnitelma toiminnan lopettamiseen liittyvistä maaperän-, pohja- ja pintavesiensuojelua sekä jätehuoltoa koskevista toimista ja lopettamisen jälkeisestä ympäristön tilan tarkkailusta. (YSL 52, 62 ja 94 § sekä JL 8 ja 13 §)

Muut määräykset

22. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehitymisestä ja varautua tällaisten tekniikoiden käyttöönottoon. (YSL 8 §)
23. Luvan saajan on asetettava 2000 euron suuruinen vakuus ympäristön saattamiseksi ennalleen tai mahdollisten vahinkojen korvaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai muuttamisen varalta, mikäli toimintaa halutaan jatkaa ennen lupapäätöksen tuloa lainvoimaiseksi. (YSL 199§).

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Ympäristönsuojelulain 49 §:n (Luvan myöntämisen edellytykset) mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveyshaittaa;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta;
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) eräistä naapurisuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta;
- 6) olennaista heikennystä edellytyksiin harjoittaa saamelaisien kotiseutualueella perinteisiä saamelaiselinkeinoja tai muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria taikka olennaista heikennystä kolttien elinolosuhteisiin tai mahdollisuuksiin harjoittaa kolttalaissa tarkoitettuja luontaiselinkeinoja koltta-alueella.

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa todetaan, että ympäristön pilaantumisella tarkoitetaan sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa:

- a) terveyshaittaa;
- b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille;
- c) luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista;
- d) ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä;
- e) ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä;
- f) vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai
- g) muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan:

- 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski;
- 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle;
- 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta;
- 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus;
- 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n (Oikeusvaikutteinen kaava toiminnan sijoittamisessa) mukaan luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Lupaharkinnan perusteita koskevassa ympäristönsuojelulain 48 §:ssä todetaan seuraavaa: Lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja annettuja määräyksiä noudattaen, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä luonnonsuojelulain ja sen nojalla säädetyt vaatimukset.

Annetut lupamääräykset huomioon ottaen ampumaradan toiminnasta ja meluvallin rakentamisesta ei nykytietämyksen mukaisesti aiheudu terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurussuhteista annetun lain 17§:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisusta.

Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski, toiminnan sijainti 1E-luokan pohjavesialueella sekä alueen kaavamääräykset. Toiminnan sijoituspaikka ei ole ristiriidassa alueen kaavamääräysten kanssa.

Tosiseikat ja johtopäätökset

Toiminnanharjoittaja on hakenut ympäristölupaun muutoksia ja ehdottanut lupamääräyksiä muuttamista koskien meluvallin valmistumisen määräaikaa ja meluvallin rakentamisen toiminta-aikaa. Lisäksi haetaan lupamääräyksen selventämistä sen osalta, että ampumistoimintaa voi aloittaa sellaisella radalla, jonka osalta suojaustoimenpiteet ovat valmistuneet, vaikka koko meluvalli ei olisi vielä valmis. Itse ampumatoimintaan ei haeta muutoksia. Sellaisia voimassa olevia ympäristöluvan määräyksiä ei käsitellyssä muuteta, joiden osalta toimintaan ei olla esittämässä muutosta tai joihin haetut muutokset eivät merkittävästi vaikuta.

Määräyksiin voidaan kuitenkin tehdä päivityksiä tietoihin siltä osin, kun päivitystarvetta ilmenee, jos se ei merkittävästi vaikuta määräyksen sisältöön. Vuoden 2026 alusta voimaan astunut valtion organisaatiomuutos on muuttanut valtion ympäristönsuojelun lupa- ja valvontaviranomaiseksi Lupa- ja valvontaviraston. Nimi on päivitetty lupamääräyksiin.

Määräajat

Toiminnanharjoittaja hakee meluvallin valmistumiselle lisää aikaa vuoden 2035 loppuun asti. Vallin rakentaminen ei ole edennyt suunnitellusti, koska täyttömassoja ei ole ollut saatavilla tarvittavaa määrää tai niitä ei ole toimitettu radalle aikaisemmin arvioidulla tahdilla. Täten toiminnanharjoittajasta riippumattomista syistä vallia ei ole saatu rakennettua aikaisemmin arvioidussa aikataulussa. Määräajan pidennystä haetaan laskennallisen arvion maksimilla eli 10 vuodella, jotta valli saataisiin varmasti valmiiksi uudessa määräajassa eikä eri osapuolien resursseja tarvitsisi enää käyttää saman asian käsittelyyn yhä uudestaan. Kertomansa mukaan

toiminnanharjoittaja kuitenkin pyrkii saamaan vallin mahdollisimman nopeasti rakennetuksi, jotta voitaisiin keskittyä itse ampumatoimintaa.

Meluvallin rakentamisen liikenteen aiheuttamat haitat

Meluvallin rakentamisen alkaminen kesällä 2022 on johtanut raskaan liikenteen merkittävään kasvuun Tiilikankaantiella. Liikenteen aiheuttamista haitoista, etenkin melusta ja pölystä, tuli useita yhteydenottoja ympäristövalvontaan. Aiemman kuulemisen aikana tulleet muistutukset ja nyt käsiteltävän muutoksen kuulemisen aikana tullut muistutus, ovat koskeneet etupäässä raskaan liikenteen aiheuttamia haittoja.

Toiminnanharjoittaja on teettänyt maanajon liikennemeluselvityksen (27.10.2022), jonka laskennassa on käytetty 28.6.-20.10.2022 välisenä aikana toteutuneita ajomääriä maanantaista torstaihin klo 7-18. Toteutunut kuormien määrä oli ollut keskimäärin 113 kuormaa eli 226 ohitusta päivässä. Toteutunut määrä oli ollut isompi kuin mitä hakija on alun perin arvioinut ajomäärien teoreettiseksi maksimimääräksi (arvio 95 ajoa, 190 ohitusta).

Liikennemeluselvityksen laskentatulokset osoittavat, että asuinalueiden ulko-oleskelualueiden ohjearvon (55 dB) melutasot ylittyvät osan Tiilikankaantien varren asuintaloista tien puoleisilla piha-alueilla.

Kesällä 2022 ajojen aikana ongelmana oli myös ollut raskaan liikenteen alkaminen Tiilikankaantiella aikaisemmin kuin on ollut sallittua, ennen klo 7. Asiasta oli toistuvasti huomautettu toiminnanharjoittajaa, mutta ongelma ei kokonaan poistunut, vaikka työmaan vaaka oli auennut vasta klo 7.

Toiminnanharjoittaja on esittänyt Tiilikankaantien nopeusrajoituksen laskemista ja kaivonkansien uusimista vähemmän koliseviksi. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan voida velvoittaa kadun nopeusrajoitusten laskemista tai kadun rakenteiden kunnossapitoa koskevia parannuksia, koska lupamääräyksillä ei voi velvoittaa kadun pitäjää. Toiminnanharjoittaja voi kuitenkin itse olla yhteydessä kadun pitäjään näiden toimenpiteiden edistämiseksi. Toiminnanharjoittajan tulee järjestää toiminta siten, että siitä aiheutuva melu, pölyäminen, muut päästöt, haitat tai vaara terveydelle ja ympäristölle ovat mahdollisimman vähäisiä

Lupamääräyksiä katsotaan voitavan antaa toiminta-alueen läheisen tiealueen yleisestä siisteydestä ja kunnosta huolehtimiseen (tässä tapauksessa Ampumaradantien alku ja risteysalue) siltä osin, kun haitta aiheutuu toiminnanharjoittajan omasta toiminnasta. Ampumaradantie muuttuu pian risteysalueen jälkeen suljetuksi alueeksi, eivätkä ulkopuoliset saa käyttää sitä, koska alue on Puolustusvoimien ja ampumaseurojen hallinnassa. Voidaan siis katsoa, että risteysalueen kunnossapito on tässä tapauksessa pitkälti toiminnanharjoittajan vastuulla.

Toiminnanharjoittaja ei ole nykyisessä lupakäsittelyssä esittänyt mitään uutta meluntorjuntatoimenpiteisiin. Raskaan liikenteen aiheuttaman haitan ei voida katsoa olevan tilapäistä, koska määräajan muutosta haetaan seuraavaksi 10 vuodeksi.

Edellä mainituilla perusteilla liikenteen toiminta-aikoja tulee lupamääräyksiin edelleen rajoittaa, jotta liikenne ei aiheuttaisi Tiilikankaantien varren asukkaille kohtuutonta haittaa. Toiminnanharjoittaja pystyy huomioimaan määrättyt toiminta-ajat uusien urakoita suunnitellessaan.

Työmaalla tapahtuvan maanrakennustyön ei katsota aiheuttavan kohtuutonta haittaa naapurustolle, koska työmaa on kauempana häiriintyvistä kohteista ja haitat ovat vähäisempää kuin liikenteen aiheuttamat haitat. Työmaan toiminta-ajat voivat olla laajemmat kuin raskaan liikenteen toiminta-ajat.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1. Määräys on toimintaa määrittelevä. Jos toiminta muuttuu, tulee siitä ilmoittaa lupaviranomaiselle ja lupa arvioidaan uudelleen.

Lupamääräys 2. Luvanhaltija on vastuussa ja velvollinen huolehtimaan, että luvan kohteena olevalla ampumaradalla kaikki käyttäjät noudattavat luvassa annettuja lupaehtoja.

Lupamääräys 3. Merkitsemällä alue varmistetaan ympäristön turvallisuus, jotteivat esim. sienestäjät tai marjastajat päädy tietämättään rata-alueelle.

Lupamääräys 4a. Melu on merkittävä ampumaradan aiheuttama haitta ympäristössä. Tämän vuoksi ampumaradan käytölle on asetettu aikarajat. Ampumarata-alueella on aloitettu tekemään meluntorjuntavallia, mutta sen valmistuminen on viivästynyt maa-ainesten huonon saatavuuden vuoksi. Hakija on hakenut vallin valmistumisen määräaikaan pidennystä vuoden 2035 asti. Ampuma-ajat ovat samat kuin voimassa olevan ympäristöluvan (Hollolan valvontajaosto 26.9.2018 § 28) ampuma-ajat. Ammuntaa on rajoitettu enemmän juhlapyhinä ja keskikesän lomakausiaikaan.

Määräykseen on lisätty selvennys yksittäisen lajiradan käyttöönoton mahdollisuudesta ennen koko meluvallin valmistumista. Toiminnanharjoittajan tulee kuitenkin esittää asiasta hyväksyttävä selvitys valvontaviranomaiselle ennen lajiradan käyttöönottoa. Jos yksittäisen lajiradan meluntorjuntatoimet sekä maaperän ja pohjaveden suojausrakenteet ovat valmiit, lajiradan käyttöönoton ei katsota aiheuttavan maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa eikä ampumamelun katsota aiheuttavan kohtuutonta haittaa naapurustolle, kunhan noudatetaan alkuperäisiä ampuma-aikoja.

Lupamääräys 4b. Voimassa olevan luvan hakemuksen liitteenä olleiden selvitysten mukaan (hakemuksen liite 9: Haulikkoradan ympäristömeluselvitys ja hakemuksen liite 10: Haulikkoradan torjuntatarkastelun päivitys) meluntorjuntatoimenpiteiden jälkeen ohjearvot eivät ylity lähimmillä melulle altistuvilla kohteilla. Vaikka raja-arvot eivät aina ylittyisi, voidaan haulikkoammunnasta aiheutuva melu sen luonteesta johtuen kuitenkin kokea erityisen häiritsevänä. Siksi ammunta-aikoja on rajoitettu, jottei ympäröivälle asutukselle aiheudu melusta kohtuutonta viihtyisyshaittaa. Hälvälän ampuma-alueella toimii myös muitakin ampumaratoja ja alueen yhteisvaikutukset tulee huomioida. Vuoteen 2030 mennessä on sallittua järjestää yhdet suuret kaksiviikkoiset kansainvälisen ampumaurheiluliiton alaiset kilpailut.

Lupamääräys 5. Määräys kilpailujen ja maajoukkueleirien ajankohtien ennalta ilmoittamisesta on perusteltua, jotta ampumarata-alueen vaikutuspiirissä olevat asukkaat saavat tiedon ampumarata-alueen eniten melupäästöjä aiheuttavien toimintojen ajankohdista hyvissä ajoin etukäteen.

Lupamääräys 6. Määräyksellä varmistetaan, että naapuruussuhdelain 17 §:n mukainen edellytys täyttyy.

Lupamääräys 7. Määräys on annettu ampumatoiminnan meluhaittojen rajoittamiseksi sekä taustavallin rakentamisesta aiheutuvien haittojen rajoittamiseksi. Voimassaolevan ympäristöluvan hakemuksessa esitetyn ampumamelun melumallinnuksen mukaan, suunnitellun vallin rakentaminen pienentää melualueutta riittävästi. Valli toimii samalla myös haulien keräyksessä ja pysäyttää haulit entistä tehokkaammin.

Määräyksessä esitetty määräaika on hyväksytty muutoshakemuksen mukaan vuoden 2035 loppuun. Aikaraja on toiminnanharjoittajan laskelmien mukaan laskennallinen maksimiaika, jolla valli saataisiin valmiiksi. Toiminnanharjoittaja kuitenkin pyrkii saamaan vallin mahdollisimman nopeasti rakennetuksi, jotta voitaisiin keskittyä itse ampumatoimintaa. Naapuruussuhdelain 17 §:n 2 momentin mukaan lähistöllä asuvalle aiheutuvan rasituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa on otettava huomioon rasituksen kesto. Kun asetetaan torjuntatoimenpiteille aikaraja, rajataan samalla rasituksen kesto. Meluntorjuntavallia rakennettaessa meluntorjuntavaikutukset alkavat jo ennen vallin valmistumista.

Tehty liikenteen melumallinnus osoittaa, että liikenteen melun ohjearvot ylittyvät osalla Tiilikankaantien varren asuinkiinteistöjen piha-alueilla. Tätä liikenteen aiheuttamaa melua voidaan käytännössä rajoittaa lähinnä toiminta-aikoja rajaamalla. Toiminnanharjoittaja ei ole esittänyt sellaisia rakenteellisia meluntorjuntatoimia, joista voitaisiin antaa määräyksiä. Muutoshakemuksessa ei ole esitetty uusia meluntorjuntatoimenpiteitä.

Eri toiminnoille (maanvastaanotto ja vallin maanrakennustoiminta) voidaan antaa eri toiminta-aikoja, koska niiden aiheuttama haitta on erilaista.

Toiminta-aikoja maanvastaanotolle on tarpeen rajata, jotta kohtuutonta haittaa ei syntyisi pitkäkestoisesti Tiilikankaantien varren asukkaille. Rajoittamattoman toiminta-ajan (ma-to kello 8.00-16.00) lisäksi sallitaan maanrakennustoimintaan liittyvä liikenne vähäisissä määrin (korkeintaan 5 kuormaa eli 10 raskaan ajoneuvon ohitusta tunnissa) ma-to klo 16.00-18.00. Toiminnanharjoittajan muutoshakemuksessa hakemaa toiminta-ajan pidennystä arkipäivien ma-pe klo 7-8 ei myönnetä. Kun liikenteen määrää on rajoitettu, sen ei katsota aiheuttavan kohtuutonta haittaa naapureille. Toiminnanharjoittaja pystyy huomioimaan määrätyt toiminta-ajat uusissa urakoissa suunnitellessaan.

Koska alue sijaitsee I-luokan pohjavesialueella, maavalleihin saa käyttää ainoastaan puhtaita, alueelle ja käyttötarkoitukseen sopivia maa-aineksia. Jätettä ei saa hyödyntää.

Toiminnanharjoittajan tulee esittää luotettava selvitys toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että läjitettävien massojen joukossa ei ole jätettä.

Lupamääräys 8. Meluntorjuntavaikutuksien todentamiseksi melumittaukset on tarpeen uusina kohteissa, joissa on aikaisemminkin tehty mittauksia. Toistaiseksi ainoa virallinen tapa arvioida ampumaratamelua Suomessa ja verrata sitä ohjearvoon on melun mittaaminen Ympäristöministeriön 1999 ohjeen mukaisesti.

Lupamääräys 9. Toiminnassa on ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Lupamääräys 10. Ampumatoiminnan jatkaminen I-luokan pohjavesialueella edellyttää maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemistä tehokkailla suojaus- ja seuranta-toimilla. Jätelain mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä (roskaamiskielto). Aiempi määräaika on jo mennyt ja määräystä tulee noudattaa heti.

Lupamääräys 11. Humuskerroksen elinvoimaisuuden turvaamisella estetään haitallisten aineiden kulkeutuminen humuskerroksesta maaperään ja edelleen pohjaveteen.

Lupamääräykset 12 ja 13. Jätehuolto on järjestettävä huolellisesti jätelain periaatteiden mukaisesti. Toiminnassa syntyvät jätteet on kerättävä ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumista. Jätelaki edellyttää, että ympäristöluvanvaraisen toiminnan jätteistä pidetään kirjaa.

Lupamääräys 14. Pohjaveden laadun selvittäminen ja jatkuva laadun tarkkailu perustuu ympäristönsuojelulain 6 §:ään, jonka mukaan toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan vaikutusten tarkkailusta. Koska toiminta sijaitsee I-luokan pohjavesialueella, pohjaveden laaduntarkkailu on erityisen tärkeää. 209 §:n mukaan mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin.

Pohjavedentarkkailua voidaan tarkastella uudestaan tarvittaessa, esimerkiksi mikäli alueen olosuhteista saadaan uutta tietoa, toiminnasta ei ole havaittavissa vaikutuksia pohjaveteen tai toiminnasta havaitaan vaikutuksia pohjaveden laatuun.

Määräykseen on päivitetty valtion viranomaisiksi Lupa- ja valvontavirasto.

Lupamääräys 15. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimintansa aiheuttamista ympäristövaikutuksista. Laaja kokonaiskuva laajemmalle alueelle aiheutuvista ympäristövaikutuksista saadaan parhaiten eri lupavelvollisten toimijoiden yhteistarkkailun kautta.

Lupamääräys 16. Määräys on annettu ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Ympäristönsuojelulain 63 §:n mukaan lupaviranomainen voi tarvittaessa ympäristöluvassa määrätä useat luvan haltijat yhdessä tarkkailemaan toimintojensa vaikutusta (yhteistarkkailu) tai hyväksyä toiminnan tarkkailemiseksi osallistumisen alueella tehtävään seurantaan. Yhteistarkkailu voi koskea tähän lakiin ja vesilakiin perustuvaa tarkkailua.

64 §:n mukaan ympäristöluvassa voidaan määrätä, että toiminnanharjoittajan on esitettävä 62 §:n mukaisen seurannan ja tarkkailun tai 63 §:n mukaisen yhteistarkkailun järjestämisestä erillinen suunnitelma lupaviranomaisen, valvontaviranomaisen tai kalatalousviranomaisen hyväksyttäväksi. Suunnitelma on toimitettava viranomaiselle niin ajoissa, että seuranta ja tarkkailu voidaan aloittaa toiminnan alkaessa tai muuna toiminnan vaikutusten kannalta tarkoituksenmukaisena ajankohtana. Suunnitelman esittämiseen sovelletaan, mitä 39 §:ssä säädetään ympäristöluvan hakemisesta. Päätös suunnitelman hyväksymisestä tehdään noudattaen, mitä 96 §:ssä säädetään.

Ampumaradat sijaitsevat vierekkäin ja kummastakin toiminnasta aiheutuu melua. Toimintojen melun yhteisvaikutusta on tarpeen tarkkailla. Meluvallin valmistumisen määräaika on pidennetty 31.12.2035 asti, mutta lupamääräyksen 16 määräaikaan ei kuitenkaan ole haettu muutosta. Toisaalta on haettu selvennystä lupaan, jotta ampuminen voidaan aloittaa jo yksittäisellä lajiradalla, mikäli suojaustoimenpiteet ovat sen osalta valmistuneet. Myös Puolustusvoimien ympäristöluvassa on määräys meluselvityksen tekemisestä, jonka on sisällettävä Hälvälän ampumaradan lisäksi alueen muiden ampumamelua aiheuttavien toimintojen yhteisvaikutukset (Lahden Ampumaseura ry ja Hälvälän Ampumaurheilukeskus ry). Puolustusvoimien selvityksen määräaika on myös vuoden 2026 loppuun mennessä. Tästä syystä on perusteltua pitää myös Lahden Ampumaseura ry:n meluntarkkailusuunnitelman määräaikana 31.12.2026 mennessä.

Määräykseen on päivitetty valtion viranomaiseksi Lupa- ja valvontavirasto.

Lupamääräys 17. Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta.

Lupamääräys 18. Kirjanpito- ja raportointimääräykset on annettu ympäristöluvan valvontaa varten.

Määräykseen on päivitetty valtion viranomaiseksi Lupa- ja valvontavirasto.

Lupamääräys 19. Ampumarata-alueen voidaan epäillä pilaantuneen radan toiminnasta.

Lupamääräys 20. YSL 43§ Luvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöistä, niiden ehkäisemisestä ja muusta rajoittamisesta sekä toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa tai toiminnan lopettamisen yhteydessä.

Lupamääräys 21. Toiminnan loputtua ampumarata-alue tulee siistiä ja maaperä puhdistaa siihen tilaan, ettei siitä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Toiminnasta ja alueesta luopuminen, viimeistelytyöt ja tarkkailu voidaan toteuttaa vain erillisen suunnitelman perusteella. Tarvittaessa myös yksittäisen radan lopettamisesta on tehtävä erillinen suunnitelma. Lopettamiseen liittyvistä ympäristönsuojelutoimista on tarpeen esittää suunnitelma hyvissä ajoin, jotta alueen kunnostamisesta, päästöjen ehkäisemisestä ja tarkkailun järjestämisestä voidaan päättää ajoissa.

Lupamääräys 22. Jos toimintaan tarvitaan ympäristönsuojelulain mukainen lupa, toiminnanharjoittajan on ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi huolehdittava ja varmistuttava siitä, että toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Lupamääräys 23. Toiminnanharjoittaja on hakenut toiminnan aloituslupaa mahdollisesta muutoksen hausta huolimatta, jotta olemassa olevaa toimintaa voidaan jatkaa keskeytyksettä. Mikäli toiminta aloitetaan muutoksenhausta huolimatta ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuloa, ympäristönsuojelulain 199§:n mukaan toiminnanharjoittajan on asetettava vakuus. Vakuuden määrä on asetettu pieneksi, koska katsotaan, että vallia voidaan jo rakentaa olemassa olevan ympäristöluvan mukaisesti.

Vastaus lausuntoihin, muistutuksiin ja mielipiteisiin sekä vastineeseen

Saadut lausunnot, mielipide ja niistä annettu vastine on huomioitu riittävällä tavalla määräyksissä 4 a), 7, 14, 16 ja 18.

Lupamääräykset huomioon ottaen luvan mukaisesta toiminnasta ei katsota aiheutuvan sellaista päästöä tai kohtuutonta haittaa, että toiminnanharjoittajalle syntyisi ympäristöluvassa määrättävää korvausvelvoitetta.

Mikäli naapuri on sitä mieltä, että toiminta aiheuttaa kohtuutonta rasisitusta, rasisituksesta aiheutuneen vahingon korvaamista on vaadittava rasisituksen aiheuttajan kotipaikan tai rasisituksen ilmenemispaiikkakunnan käräjäoikeudessa taikka siinä käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä rasisituksen aiheuttanut toiminta sijaitsee.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Hakija on hakenut toiminnan aloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta. Lupa toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta myönnetään. Lupaviranomainen katsoo, että toiminnan aloittaminen ennen lainvoimaiseksi tuloa ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, koska toiminta on voitu aloittaa jo voimassa olevan luvan mukaisesti.

Ympäristönsuojelulain 198 §:n mukaan toimintaa ei saa aloittaa tai muuttaa ennen kuin siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen. Ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaan lupaviranomainen voi kuitenkin luvan hakijan pyynnöstä perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan maksutaulukon kohdan; Muu toiminta a) ulkona sijaitseva ampumarata, maksu on 3 570 € (laskennallisesti 70 h työmäärä). Taksan kohdan 5.2 mukaan, kun kyseessä on toiminnan olennainen muuttaminen (YSL 29 §), käsittelymaksu voidaan määrätä enintään 50 prosenttia 3 §:n mukaista maksua pienemmäksi. Käsittelymaksu laskutetaan 50% mukaan. Lisäksi laskutetaan kohdan 4.1 mukaiset ilmoituskulut, jotka koskevat kuulutuksen ja päätöksen ilmoittamista lehti-ilmoituksella, 400 €.

Käsittelymaksu muodostuu seuraavasti: $3\,570\text{ €} * 0,5 + 400\text{ €} = 2\,185\text{ €}$.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa (YSL 29§).

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassa- olosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §)

Sovelletut säännökset

- Ympäristönsuojelulaki (YSL, 527/2014): 6, 7, 8, 11, 12, 14, 16, 17, 20, 27, 29, 42-44, 48, 49, 52, 58, 62-66, 70, 83, 87, 89, 124, 142, 198, 199, 209 §
- Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (YSA 713/2014) 11-15, 20 §
- Jätelaki (JL, 646/2011): 8, 12, 13, 72, 118, 119, 120, 121, 122 §
- Valtioneuvoston asetus jätteistä (VNA 978/2021): 33, 40 Liite 5
- Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (VNA 53/1997)
- Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920) 17 ja 20 §
- Lahden seudun jätehuoltomääräykset (Lahden seudun jätelautakunta 1.10.2025)
- Hollolan kunnan hallintosääntö (voimaan 1.6.2025)
- Hollolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (voimaan 01.01.2023)

Viranomaisohjeet ja muu aineisto

- Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:40, Ampumaratojen ympäristölupa, Opas toiminnanharjoittajille sekä lupa- ja valvontaviranomaisille.

- Suomen ympäristö 4/2014, Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta, Sara Kajander ja Asko Parri (toim.).

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella siten kuin ympäristönsuojelulain 85 §:ssä on säädetty. Päätös pidetään nähtävänä Hollolan kunnan verkkosivuilla vähintään kuulutusajan.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Muutoksenhakuohjeet ovat päätöksen liitteenä.

Päätöspäivä on 15.4.2026.